

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 265 (9144) BAZAR, 4 dekabr 2022-ci il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

İlham Əliyevin Şəki və Oğuzda açılışlarında və təməlinin qoyulmasında iştirak etdiyi müəssisələr bölgələrdəki yüksəlişin nümunələridir

Azərbaycanın yüksəlişinin əsas göstəricilərindən biri regionların davamlı inkişaf yoluna çıxarılmasıdır. Prezident İlham Əliyevin sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının tərkib hissələrindən biri kimi ötən 19 ildə bütün şəhər və rayonların iqtisadi potensialı hərəkətə gətirilib, əhalinin məşğulluğunun artırılması, sosial-rifahının yüksəldilməsi istiqamətində böyük keyfiyyət dəyişiklikləri baş verib.

Bütün məqsədlərə çatılır

Ən mühümü odur ki, pandemiyanın hələ tam başa çatmamasına, üstəlik, Azərbaycanın müharibəni yenidən başa vurmasına baxmayaraq, iqtisadiyyatımızda müsbət göstəricilər qeydə alınır. Gələcək illərdə dövlət büdcəsinin xərclərinin artımla tərtib olunması da iqtisadiyyatdakı və milli gəlirlərdəki müsbət dinamikanın təzahürüdür.

Bu günlərdə Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın Şəki rayonuna və dövlət başçısının Oğuz rayonuna səfərləri də göstərdi ki, regionların inkişafı davamlıdır. Bu səfərlər zamanı Prezidentin açılışlarında, təməlinin qoyulmasında iştirak etdiyi və tanış olduğu müəssisələr, infrastruktur layihələri bütövlükdə regional yüksəlişdən xəbər verir. Belə ki, Qaramayım-İsmayılı-Şəki avtomobil yolunun Oğuz-Şəki hissəsinin yenidən qurulması, Şəkinin Orta Zeyid kəndində quru meyvə istehsalı müəssisəsinin fəaliyyətə başlaması, Oğuzda Daşaqıl çayı üzərində "Oğuz-1", "Oğuz-2", "Oğuz-3" kiçik su elektrik stansiyalarının tikintisi, Oğuz rayonunda "Şəki-Oğuz" Aqroparkının yaradılması, burada qoz məhsulunun qərzəkdən təmizlənməsi, yuyulması və qurudulması zavodunun təməlinin qoyulması regionlardakı inkişafın nümunələridir.

Fransa beynəlxalq prinsiplərə hörmətsizlik edir

Onların çirkin siyasi aksiyalarının Azərbaycana heç bir təsiri yoxdur

Fransanın dünyanın bir çox ölkələrinin və xalqlarının başına gətirdiyi müsibətlər, faciələr, soyqırımları tarixən Ermənistanla bənzərliklərdir. Fransanın Ermənistanı birləşdirən, baci edən onların faşist xisləti, təcavüzkarlıq əməlləridir.

Azərbaycan Avropanın enerji xəritəsini dəyişir

İlham Əliyevin qlobal layihələrinin uğurlarını həzm edə bilməyən Fransanın riyakar siyasəti heç bir nəticə verməyəcək

Son illərdə Azərbaycanın mühüm geosiyasi uğurlarından biri də dünya birliyində güclü mövqeyə malik olması, beynəlxalq aləmdə söz sahibinə çevrilməsidir.

Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu siyasət Azərbaycanı yeni inkişaf mərhələsinə çıxarmaqla yanaşı, regional və beynəlxalq miqyasda nüfuzunu da artırıb. Hazırda dünyanın geosiyasi və iqtisadi gün-

dəminin əsas mövzularından birini təşkil edən Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatında Azərbaycan əsas açar rolunu oynayan dövlətlərdən biri kimi qəbul olunmaqdadır. Çünki Azərbaycanın iştirakı olmadan bölgədə və geniş mənada yerləşdirmə qitədə enerji təhlükəsizliyi məsələləri tam şəkildə həll oluna bilməz. Yəni Azərbaycan qlobal enerji təhlükəsizliyinin əsas təminatçılarındandır. Bu reallığı tərəfdaşlıq etdiyimiz böyük ölkələr də bölüşürlər.

Erməni dəyirmanına su tökən İran

Erməniyanlı İran Azərbaycanın Qarabağ münaqişəsini tarixin arxivinə göndərməsi faktını heç cür həzm edə bilmir. Çünki bu məkrli ölkə ötən dövrdə özündə hər vaxt bu münaqişənin əbədiyyətdə saxlanması üçün çalışıb, bunun üçün əlindən gələni hər şeyi edib. Vətən müharibəsindən sonra isə "erməni sevgisi" ilə alışmış İran tarixi torpaqlarını işğaldan azad edərək suveren ərazilərini bərpa edən Azərbaycana qarşı açıq şəkildə düşmənçiliyə keçib.

Tehran Azərbaycanı təhdid edə bilməz

Əks təqdirdə qarşılıqlı soydaşlarımızı görəceklər

44 günlük müharibə zamanı İran öz ordusunu ölkəmizin sərhədlərinə toplayıb "təlimlər" keçməyə başladı, silahlar Azərbaycan tərəfə tuşlandı. Düzdür, İranın öz ərazisində, sərhədləri çərçivəsində nə edəcəyini və necə davranacağını müstəqil dövlət kimi özü müəyyənləşdirir.

İslam respublikasından növbəti riyakarlıq

İranın Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti yerləşdikləri Azərbaycanın Qarabağ iqtisadi rayonuna diversiya qrupu göndərməsi ilə bağlı xəbərlər yayılıb. Bu, İranın ölkəmizə qarşı ənənəvi riyakarlığının davamıdır. Cənub qonşumuz ərazilərimiz 30 ilə yaxın işğal altında qalanda bir dəfə də olsun Ermənistanı etirazını bildirmədi. Lakin son iki ildə baş verənlər göstərir ki, bu ölkə Azərbaycanın qələbəsinə həzm edə bilmir. Çünki əslində İran işğala dəstək verən ölkədir.

İran erməni terrorçularını dəstəkləməkdə davam edir

Eyni zamanda bu anti-Azərbaycan hərəkatları ilə Rusiya sülhməramlıları bir daha göstərdilər ki, onlar əslində müvəqqəti olaraq "nəzarət etdikləri" əraziyə, ümumiyyətlə, nəzarət etmirlər. Artıq şübhə yoxdur ki, Azərbaycan toponimlərinin hər gün təhrif edilməsi, mənasız və boş bəyanatların yayılması ilə məşğul olan sülhməramlıların ciddi məsuliyyətə cəlb edilməsinin vaxtı yetişib.

40 min taksisi - çoxalan qəzalar, artan tıxaclar

Hər səfər inkişafa böyük töhfə verir

İlham Əliyevin Şəki və Oğuzda açılışlarında və təməlinin qoyulmasında iştirak etdiyi müəssisələr bölgələrdəki yüksəlişin nümunələridir

Əvvəli 1-ci sah.

Bütün bunlar həm də ondan xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyevin regionların inkişafı və quruculuq işləri ilə bağlı qarşıya qoyulan vəzifələr sürətlə icra olunur, bütün məqsədlər həyata vəsiqə alır. İstifadəyə verilən və təməli qoyulan yeni müəssisələr və infrastruktur isə həm regionun yüksəlişinə xidmət edəcək, həm də bütövlükdə respublikamızın inkişaf göstəricilərinə töhfə verəcək.

Onu da qeyd edək ki, regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramları üzrə qarşıya qoyulmuş vəzifələr bu rayonların hər birində icra olunub. Prezident İlham Əliyevin bölgələrə mütəmadi səfərləri və bunun nəticəsi

olaraq imzaladığı sərəncamlar isə dövlət proqramlarının icrasını sürətləndirməklə görülməli işlərə təkan verir.

Heydər Əliyev Fondunun töhfələri

Respublikamızda gedən inkişaf proseslərinə Heydər Əliyev Fondu da layiqli töhfələr verməkdədir. O cümlədən regionların yüksəlişində də fond yaxından iştirak edir, dövlət siyasətinə dəstək olaraq mühüm layihələr həyata keçirir.

Şəki rayonunda görülən işlər də göstərdi ki, Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi ilə Heydər Əliyev Fondunun regionlarda həyata keçirdiyi layihələr davamlı xarakter

alır. Bu layihələr həm tariximizin qorunmasına, həm də sosial rifahın yüksəlməsinə xidmət edir. Fond tərəfindən həyata keçirilən layihələrdən biri də Şəki Xan məscidi kompleksində aparılan bərpa işləridir. Bərpa işləri 2021-ci ilin may ayında etibarən həyata keçirilib. Heydər Əliyev Fondu bərpa işləri ilə yanaşı, qazıtular zamanı aşkar olunan və Şəki xanı nəslinə aid olduğu ehtimal edilən skelet nümunələri üzrə tədqiqatların aparılmasına da dəstək göstərib.

Həmçinin Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Oğuz şəhərində 100 yerlik körpülər evi-uşaq bağçası da inşa edilib. Dekabrın 2-də Prezident İlham Əliyevin rayona səfəri zamanı istifadəyə verilən bağ-

ça ön müasir standartlara uyğun tikilib. Bu bağçanın inşası bir daha göstərir ki, Heydər Əliyev Fondu sosial infrastrukturun inkişafına layiqli və nümunəvi töhfələrini davam etdirir.

Ötən 19 ildə Prezident İlham Əliyev bütün şəhər və rayonlara davamlı şəkildə səfərlər edib. Reallıq odur ki, dövlət başçısının hər səfəri regionların sosial-iqtisadi həyatında dərin iz buraxıb, onların yüksəlişinə, iqtisadi potensialının daha da dirçəldilməsinə təkan verir. Prezident İlham Əliyevin Şəki və Oğuz səfərləri də bu rayonların inkişafını daha da sürətləndirməsinə xidmət edəcək.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Azad edilmiş ərazilərdə hərbi qulluqçularla görüşlər keçirilib

Azərbaycan Ordusunda milli-mənəvi dəyərlərimizin təbliği, şəxsi heyətə vətənpərvərlik hissinin aşılanması məqsədilə Müdafiə Nazirliyi Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi ilə birgə tədbirlər həyata keçirir.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bu il üçün təsdiq olunan birgə tədbirlər planına əsasən, Şəxsi Heyət Baş İdarəsinin İdeoloji İş və Mənəvi-Psixoloji Təminat İdarəsinin hərbi qulluqçularının, eləcə də komitənin bir qrup nümayəndəsinin iştirakı ilə işğal edilmiş ərazilərdə hərbi qulluqçularla görüşlər keçirilib.

Görüşlərdə "Ulu Öndər Heydər Əliyevin azərbaycançılıq məfkurəsi əsasında milli-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanılması", "Gənclərin tərbiyəsində islam dininin rolu", eləcə də "Azərbaycan qanunvericiliyində vicdan azadlığı və dövlət-din münasibətləri" mövzularında geniş söhbətlər aparılıb, hərbi qulluqçuları maraqlandıran suallara cavablandırılıb.

Həmçinin gənclərin hərbi vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi, onların zərərli vərdişlərdən qorunmasına milli-mənəvi dəyərlərimizin rolu və bu istiqamətdə həyata keçirilən maarifləndirmə tədbirlərinin əhəmiyyəti şəxsi heyətin diqqətinə çatdırılıb.

Həmçinin gənclərin hərbi vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi, onların zərərli vərdişlərdən qorunmasına milli-mənəvi dəyərlərimizin rolu və bu istiqamətdə həyata keçirilən maarifləndirmə tədbirlərinin əhəmiyyəti şəxsi heyətin diqqətinə çatdırılıb.

Müdafiə Nazirliyi növbəti dəfə çağırış etdi

Rusiya Federasiyasının sülhməramlı kontingentinin rəsmi məlumatlarında Azərbaycan ərazilərinin adlarını dəfələrlə edilən müraciətlərimizə baxmayaraq, hələ də uydurma erməni toponimləri ilə qeyd olunması çox böyük təəssüf doğurur. Bu barədə AZƏRTAC-a Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

"Bir daha xatırladıq ki, Azərbaycan Respublikasının Qarabağ iqtisadi rayonunun yaşayış məntəqələrinin Azərbaycan toponimlərinə uyğun adlı siyahısı və xəritəsi Rusiya Federasiyasının Müdafiə Nazirliyi, Azərbaycan ərazisində müvəqqəti yerləşdirilmiş Rusiya sülhməramlı kontingentinin əvvəlki və hazırkı komandanlığı, eləcə də Türkiyə-Rusiya Birgə Monitoring Mərkəzinə Azərbaycan tərəfindən rəsmi qaydada göndərilmişdir.

Azərbaycan Respublikası ərazisində müvəqqəti yerləşdirilmiş Rusiya sülhməramlı kontingentinin komandanlığını müvafiq məlumatlarında yaşayış məntəqələrimizin adlarını tərəfimizdən göndərilən rəsmi sənəd və xəritələrə uyğun qaydada düzgün toponimlərlə ifadə etməyə çağırırıq.

Bir daha xüsusi vurğulayırıq ki, Rusiya Federasiyasının Müdafiə Nazirliyinin rəsmi internet sahifəsində dərc olunan Rusiya Federasiyasının sülhməramlı kontingentinin 03.12.2022-ci il tarixli rəsmi məlumatında "Dağlıq Qarabağ ərazisi" kimi qeyd olunan ərazi Qarabağ iqtisadi rayonu, "Mardakert" və "Martuni" kimi adlandırılan Azərbaycan yaşayış məntəqələrinin rəsmi adları isə müvafiq olaraq AĞDƏRƏV və XOCAVƏND-dir", - məlumatda qeyd edilib.

Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti nəzarətində olan ərazilərdəki monitoring qrupu Şuşaya qayıdıb

Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidməti və "AzerGold" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin əməkdaşları Rusiya sülhməramlı qüvvələrinin müvəqqəti yerləşdiyi Azərbaycan ərazilərinə keçərək, Xocalıda sülhməramlı qüvvələrinin qoraxığında sülhməramlıların komandanlığı ilə müzakirələrini davam etdiriblər.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, müzakirələr əsasında Rusiya sülhməramlı qüvvələrinin müvəqqəti yerləşdiyi Azərbaycan ərazilərində aparılan qeyri-legal iqtisadi fəaliyyətlər çərçivəsində faydalı qazıntıların qanunsuz istismarı, bundan irəli gələn ekoloji və digər törəmə fəsadlarla bağlı ciddi narahatlıq və narazılıq bir daha ifadə olunub. Bu xüsusda, faydalı qazıntıların

qanunsuz istismarının aparıldığı yataqlarda və müvafiq digər məntəqələrdə monitoring, əmlak inventarizasiyası və ekoloji araşdırma işlərinin aparılmasının vacibliyi vurğulanıb.

Dekabrın 3-də saat 18:00 radələrində Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi və digər aidiyyəti qurumların iştirakı ilə yol xəritəsinin hazırlanmasına başlanılıb.

Qeyd edək ki, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin sorğusu əsasında Müdafiə Nazirliyi Rusiya sülhməramlı qüv-

vələrinin komandanlığına onların müvəqqəti olaraq yerləşdirildiyi Azərbaycan ərazilərində faydalı qazıntıların qanunsuz istismarı və bundan əmələ gələn ekoloji fəsadların aradan qaldırılması və monitoring məqsədilə ölkəmizin aidiyyəti qurumlarının mütəxəssislərinin homin ərazilərə göndərilməsi barədə müraciət edib. Qeyd olunan üç qurumun əməkdaşları dekabrın 3-də saat 11.00-da əraziyə keçid üçün Xankəndi ilə Şuşa şəhəri arasındakı Rusiya sülhməramlı qüvvələrinin nəzarət məntəqəsinə yaxınlaşıb, sülhməramlı qüvvələrinin müvəqqəti yerləşdirildiyi ərazilərdə faydalı qazıntıların qanunsuz istismarı, bundan əmələ gələn ekoloji fəsadların aradan qaldırılması və monitoring məqsədilə ekspertlərdən ibarət qrupun homin ərazilərdə fəaliyyət göstərməsinə sülhməramlı qüvvələrinin komandanlığı ilə müzakirə edilib.

Heydər Əliyev İli 2023

Ulu Öndərin şəxsiyyətinə yüksək ehtiram

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi böyük təntənə ilə qeyd ediləcək

Əvvəli 1-ci sah.

Ulu Öndərin həyat və fəaliyyəti yerli və xarici mediada geniş işıqlandırılacaq

Tədbirlər Planında 2023-cü il ərzində "Heydər Əliyev İli" ilə bağlı yerli və beynəlxalq əhəmiyyətli forum, konfrans, simpozium, "dəyirmi masa" və seminarların keçirilməsi nəzərdə tutulub. Bu işlərin icrası Prezident Administrasiyasına, Xarici İşlər Nazirliyinə, İqtisadiyyat Nazirliyinə, Elm və Təhsil Nazirliyinə, Gənclər və İdman Nazirliyinə, Mədəniyyət Nazirliyinə, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasına, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinə, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinə, Heydər Əliyev Mərkəzinə həvalə olunub.

Gələn il ərzində yerli və xarici mediada Ümummilli Lider Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətini əks etdirən veriliş, sənədli film və videoçarxların nümayiş etdirilməsinə, müsahibə və məqalələrin dərc olunmasına Prezident Administrasiyasına, Xarici İşlər Nazirliyinə, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinə, Mediannın İnkişafı Agentliyinə, Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinə (AZƏRTAC), "Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti və Heydər Əliyev Mərkəzi təmin ediləcək.

Müsbəqə, sərgi, festival, konsert və tamaşalar

Prezident Administrasiyası, Mədəniyyət Nazirliyi, Elm və Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, yerli icra hakimiyyəti orqanları aidiyyəti dövlət orqanlarını (qurumlarını) və qeyri-hökumət təşkilatlarını cəlb etməklə 2023-cü il ərzində Azərbaycanın şəhər və rayonlarında elm və mədəniyyət xadimlərinin, tanınmış ziyalıların iştirakı ilə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş tədbirlərin keçirilməsini təşkil edəcək.

Habelə Azərbaycanın şəhər və rayonlarında "Heydər Əliyev İli"yə həsr olunmuş müxtəlif müsabiqələr, sərgi, festival və düşərgələr, konsert və tamaşalar - Prezident Administrasiyası, Mədəniyyət Nazirliyi, Elm və Təhsil Nazirliyi, Gənclər və İdman Nazirliyi, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi, yerli icra hakimiyyəti orqanları aidiyyəti dövlət qurumlarını və qeyri-hökumət təşkilatlarını cəlb etməklə keçirəcəklər.

2023-cü il ərzində Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəlikləri tərəfindən "Heydər Əliyev İli" ilə bağlı tədbirlərin keçirilməsi Prezident Administrasiyasına, Xarici İşlər Nazirliyinə həvalə olunub.

Azərbaycan diaspor təşkilatları, koordinasiya şuraları, Azərbaycan evləri və

həftəsonu məktəblərində "Heydər Əliyev İli"yə həsr olunmuş tədbirlər keçirilməsi Prezident Administrasiyasına, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinə tapşırılıb.

Azərbaycanın üzv olduğu beynəlxalq təşkilatlarda "Heydər Əliyev İli" ilə əlaqədar tədbirlərin təşkilini Prezident Administrasiyasına, Xarici İşlər Nazirliyinə, Mədəniyyət Nazirliyinə icra edəcək.

Ulu Öndər irsinə həsr olunmuş əsərlər, kitablar və monoqrafiyalar

Gələn il ərzində "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində idman yarışlarının və beynəlxalq turnirlərin təşkil edilməsi Prezident Administrasiyasına, Gənclər və İdman Nazirliyinə, "Heydər Əliyev İli" ilə əlaqədar ölkə ərazisində müvafiq poster və bannerlərin yerləşdirilməsi, rəqəmlı bilboardlarda və monitorlarda videoçarxların nümayiş etdirilməsi Prezident Administrasiyasına, Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinə, Dövlət Reklam Agentliyinə, Heydər Əliyev Mərkəzi, yerli icra hakimiyyəti orqanlarına tapşırılıb.

2023-cü il ərzində Ulu Öndərin irsinə həsr olunmuş əsərlərin, kitabların və monoqrafiyaların nəşri nəzərdə tutulub.

2023-cü il may-iyun ayları ərzində ali təhsildə yüksək akademik göstəriciləri olan tələbələr üçün "Heydər Əliyev təqaüdü"nin təsis edilməsi Prezident Administrasiyasına, Elm və Təhsil Nazirliyinə, Maliyyə Nazirliyinə həvalə olunub. Habelə 2023-cü il ərzində təhsil müəssisələrində "Heydər Əliyev dərsləri"nin keçirilməsi də qərara alınıb.

"Heydər Əliyev - 100" yubiley medalı təsis ediləcək

2023-cü il ərzində Prezident Administrasiyasına, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə, Səhiyyə Nazirliyinə, Maliyyə Nazirliyinə "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində

sində sosial dəstək tədbirlərinin və xeyriyyə aksiyalarının keçirilməsini təşkil edəcək.

Azərbaycanın şəhər və rayonlarında Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş ağacəkmə aksiyalarının keçirilməsi və abadlıq işlərinin aparılması nəzərdə tutulub.

2023-cü il yanvar-may ayı ərzində Azərbaycan Respublikasının "Heydər Əliyev - 100" yubiley medalının təsis edilməsini Prezident Administrasiyasına, Milli Məclis (təvsiyə olunur) gerçəkləşdirəcək.

Habelə 2023-cü il mart-may ayları ərzində Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş poçt markalarının və xatirə nişanlarının buraxılması qərara alınıb.

2023-cü il fevral-may ayları ərzində Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş qızıl sikkələrin hazırlanması Prezident Administrasiyasına, Azərbaycan Mərkəzi Bankı (təvsiyə olunur) həyata keçirəcək.

2023-cü il may ayında Heydər Əliyev Mükafatının təqdimat mərasiminin keçirilməsi Azərbaycan Respublikasının Heydər Əliyev Mükafatı Komissiyası, Prezident Administrasiyası tərəfindən icra olunacaq. Ulu Öndər Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycan dövləti və xalqı qarşısında misilsiz tarixi xidmətlər göstərmiş, Azərbaycanın 1969-1982-ci və 1993-2003-cü illərdə hakimiyyətdə olduğu illər ərzində bu dahi şəxsiyyət respublikamızın hərtərəfli inkişaf və tərəqqisinə, eləcə də nüfuzlu dövlət kimi dünya ölkələri arasında seçilməsinə nail olub.

2023-cü ilin "Heydər Əliyev İli" elan olunması və gələn il Ulu Öndərin 100 illik yubileyinin Azərbaycan dövlət səviyyəsində təntənəli şəkildə qeyd edilməsi dahi şəxsiyyətə böyük ehtiramın, yüksək qiymətin əyani göstəricisidir.

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan XİN İrana nota verir

"Azərbaycan Respublikasının ərazilərinə hər hansı bir xarici səfər ölkəmizin milli qanunvericiliyi çərçivəsində müəyyən edilmiş qaydalara, suverenlik və ərazi bütövlüyü prinsiplərinə riayət etməklə həyata keçirilməlidir".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Ayxan Hacızadə yerli media nümayəndələrinin məsələ ilə bağlı sualına cavabında deyib.

O bildirib ki, İran İslam Respublikası vətəndaşlarının ərazilərimizə qanunsuz keçidi ilə bağlı yayılmış xəbərlərə gəldikdə, məlumata aydınlıq gətirilməsi məqsədilə İranın Azərbaycandakı səfirliyinə müvafiq nota göndərilib.

Hazırda məsələ ilə bağlı qarşı tərəfdən cavab gözlənilir.

Azərbaycan Ordusunun mövqeləri atəşə tutulub

Dekabrın 3-ü saat 16:30 radələrində Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti yerləşdiyi Azərbaycan ərazisindəki qeyri-qanuni erməni silahlı dəstəsinin üzvləri tərəfindən ordumuzun Xocavənd rayonu istiqamətində yerləşən mövqeyi atıcı silahlardan atəşə tutulub.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, qeyd olunan istiqamətdə yerləşən bölmələrimiz tərəfindən adekvat cavab tədbirləri görülmüb.

5 Dekabr Beynəlxalq Könüllülər Günüdür

hərəkətdən ayıra bilmərik. Bu da bir yenilikdir. "ASAN" yaranana qədər Azərbaycanda könüllülər hərəkatı olmamışdır. Biz könüllülər haqqında eşitməmişdik. Ancaq könüllülər hərəkatı nədir, onu bildirdik. Bu gün artıq bu hərəkat Azərbaycanda yaşayır".

Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə 2020-ci ilin Azərbaycan "Könüllülər ili" elan edilməsi isə ölkəmizdə bu fəaliyyətə göstərilən böyük diqqətdən xəbər verir. 2020-ci ilin "Könüllülər ili" elan edilməsi könüllülük fəaliyyətinin daha da inkişafında mühüm addım oldu.

Daha böyük uğurlar qazanılacaq

Gənclərimizin potensialını daim diqqətə alan Prezident İlham Əliyev onların iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində, dövlət təşkilatlarında işləməsinə, gənclərin dövlət təşkilatlarında öndə çəkilməsinə, bütün dövlət təşkilatlarına könüllülərin cəlb olunmasını tövsiyə edib. Bu tövsiyədən irəli gələrək müxtəlif dövlət qurumlarına könüllülərin cəlb olunmasına başlanılıb və bu iş uğurla davam etdirilir. Bu gün ölkəmizdə "Gənc könüllülər", "ASAN könüllülər", "RİİB könüllüləri", "BİR Tələbə-Könüllülər", "Aqrar İnkişaf könüllüləri", "KOB könüllüləri", "Miqrasiya könüllüləri", "Ədliyyə könüllüləri" və digər qurumlarda müxtəlif könüllülər dəstəsi uğurla fəaliyyət göstərirlər. Bu baxımdan adçıqkəlon qrupların təmsilində Azərbaycanda könüllülük hərəkatının inkişafını, xüsusən gənclərin fəaliyyətində xüsusi yer tutduğunu görmək mümkündür. Könüllülük fəaliyyəti gənclərin dövlətçilik işində rolunu artırmaqla yanaşı, onların gələcəkdə şəxsi fəaliyyətlərini qura bilmələri üçün də müəyyən imkanlar yaradır, təcrübə öldə etmələrinə və özünə inam qazanmalarına səbəb olur.

Görünən odur ki, könüllülük fəaliyyəti Azərbaycanda geniş yayılaraq cəmiyyətimizin bütün sferalarını əhatə edib. Ölkəmizdə bu fəaliyyətin inkişafına göstərilən yüksək diqqət və qayğı, əldə olunan nailiyyətlər və könüllülərin xidmətləri onu deməyə əsas verir ki, önümüzdəki illərdə Azərbaycanda könüllülər hərəkatı daha da böyük uğurlar qazanacaq.

Ülkər XASPOLADOVA, "Azərbaycan"

"Yüksəliş" müsabiqəsinin qalibləri ilə görüş olub

Azərbaycan Respublikasının Prezident Administrasiyasının Humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri, "Yüksəliş" müsabiqəsinin Təşkilat komitəsinin sədri Fərəh Əliyeva və gənclər və idman nazirinin müavini, müsabiqənin işçi qrupunun rəhbəri Fərhad Hacıyev ikinci "Yüksəliş" müsabiqəsinin qalibləri ilə görüşüblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, humanitar sahədə qaliblərin fikirlərini dinləyən Fərəh Əliyeva onların təhsil və humanitar məsələlərlə bağlı suallarını cavablandırıb. Komitə sədri qarşıda duran mentorluq proqramı barədə danışıb. Qaliblər isə öz növbəsində müsabiqənin onlara qatdığı dəyərdən söz açıb, qalibiyyət-sənəti həyatlarında və karyeralarında baş verən uğurları paylaşılıb. Təhsil sahəsindən və bu sahədə verə biləcəkləri töhfələrdən söz açan qaliblər dövlət və sosial sahədə ölkə-

mizin inkişafı naminə çalışmaqdan qürur hissi duyacaqlarını qeyd ediblər. Onlar sosial layihələrdə aktiv şəkildə iştirak etməyə maraqlı olduqlarını bildiriblər. Fərəh Əliyeva isə qaliblərin işğaldan azad edilən bölgələrdə yenidən qurma və inkişafa əvəzsiz fayda verəcəklərinə inandığını vurğulayıb, onları cəmiyyətimizin uğurlu rol modelləri olaraq karyera və təhsil istiqamətində gənclərə dəstək olmağa sözləyib. İşçi qrupunun rəhbəri Fərhad Hacıyev gələcəkdə bu növ

səmərəli görüşlərin müəmmadi təşkil ediləcəyini bildirib.

Qeyd edək ki, müsabiqənin qaliblərinin ikisi görüşə ölkə xaricindən videozəng vasitəsilə qoşulub.

"Yüksəliş" müsabiqəsi Prezident İlham Əliyevin 2019-cu il iyulun 26-da imzaladığı sərəncamla intellektual səviyyəsi və idarəçilik bacarıqları yüksək olan perspektivli rəhbər şəxslərin müəyyən edilməsinə, dəstəklənməsinə və ölkədə kadr ehtiyatı bankının yaradılmasına təmin etmək məqsədilə təsis olunub.

Vətənə və insanlara xidmət məramı

Könüllülük öz iradə və seçimi əsasında heç bir maddi qazanc gəldirməyən və cəmiyyətin rifahının daha da yaxşılaşdırılmasını qarşıya məqsəd qoyan sosial fəaliyyət istiqamətidir. Hazırda dünyada insanların həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün təmənnəsiz əmək sərf edən könüllülərin sayı milyonlardır.

Könüllülük fəaliyyətinin kökündə cəmiyyət üçün faydalı işlər reallaşdıraraq problemlərin həllində iştirak etmək, həyatında dəyişiklik etmək arzusu, özünü inkişaf etdirərək təcrübə toplamaq, yeni dostlar qazanmaq, sənətlə eyni düşüncə və amalı paylaşan insanlarla görüşmək yer alır.

BMT Baş Assambleyasının 1985-ci ildə qəbul etdiyi qətnamə ilə hər il dekabrın 5-i Beynəlxalq Könüllülər Günü kimi qeyd olunur.

Azərbaycanda könüllülük fəaliyyəti sahəsində yüksəliş Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ikinci dəfə hakimiyyətə gəldikdən sonrakı dövrə təsadüf edir. 1998-ci ildə Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyinin (indiki Gənclər və İdman Nazirliyi), BMT-nin İnkişaf Proqramı və BMT Könüllüləri Proqramının bu istiqamətdə birgə layihəsi həyata keçirilib.

Prezident İlham Əliyevin diqqət və qayğısı könüllülüyün günümüzdəki inkişaf səviyyəsinə çatmasını təmin edib. 2009-cu ildə Milli Məclisin "Könüllü fəaliyyət haqqında" qanun qəbul etməsi Azərbaycanda könüllülük fəaliyyətinin inkişafında mühüm təkanver-

rici rol oynayıb. Bu qanunla Azərbaycanda könüllülük fəaliyyəti davamlı inkişaf yoluna qədəm qoyub. Sözügedən qanun hüquqi və fiziki şəxslərin özvi ödənilməyən ictimai faydalı fəaliyyəti sahəsində yaranan münasibətləri tənzimləyir.

Azərbaycanda könüllülər hərəkatı "ASAN xidmət"dən başlayıb

Azərbaycanın evsahibliyi etdiyi "Eurovision-2012" mahnı müsabiqəsi, 2015-ci ildə I Avropa Oyunları, 2017-ci ildə IV İslam Həmrəyliyi Oyunları, "Formula-1" yarışlarının və digər mötəbər beynəlxalq tədbirlərin təşkilində on minlərlə könüllü iştirak edib. Bu tədbirlər nəticəsində ölkəmizin beynəlxalq miqyasda çıxarılacaq böyük potensiala malik və təcrübəli könüllü bazası formalaşmışdır.

Azərbaycanda könüllülük hərəkatı isə "ASAN xidmət"dən başlayıb. 2016-cı il dekabrın 28-də I sayılı Bakı "ASAN Kommunal" mərkəzinin açılış zamanı Prezident İlham Əliyev demişdir: "ASAN xidmət"i könüllülər

Humanizmə xidmət edən fəaliyyət

Könüllü fəaliyyətin əsasını altruizmin fəlsəfəsi təşkil edir. Bu fəlsəfə insanlara təmənnəsiz xidmət göstərilməsini özündə ehtiva edir. Bu aspektdən yanaşdıqda görürük ki, könüllülük bərabər humanizmə xidmət edir. Ötən əsrin ortalarından dünyada kütləvi sosial fəaliyyətə çevrilən könüllülük ölkəmizin tarixində və adət-ənənələrində tez-tez rast gəlinən, mərhəməti, humanistliyi və həm də vətənpərvərliyi tənəmmən edən fəaliyyətdir. Könüllü əmək ümid yeri, savab əmələ sahib olmaq, xalqına, vətəninə sosial xidmət etmək deməkdir.

Yaşar ƏLİYEV: "Ermənistan Azərbaycan ərazisində yeni minalar yerləşdirməklə təcavüzkar siyasətini davam etdirir"

Ermənistan tərəfindən anti-Azərbaycan siyasətinin davam etdirilməsi və beynəlxalq hüququn kobud şəkildə pozulması ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının BMT-dəki daimi nümayəndəsi Yaşar Əliyevin BMT-nin Baş katibinə məktubunda Ermənistan tərəfindən Azərbaycan ərazisində piyadalar əleyhinə yeni minalar yerləşdirilməsi barədə məruzəsi təqdim edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Yaşar Əliyevin məktubunda göstərilirdi ki, Ermənistan Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində minalar yerləşdirməyi davam etdirərək, bütün minalanmış sahələr barədə dəqiq və ətraflı məlumat verməkdən imtina etməklə bilərəkdən insanların həyatını təhlükə altına qoyur və münasibətdən sonrakı dövrdə reabilitasiyaya, yenidənqurma işlərinə və humanitar yardımlara əsaslı töhfə verməyə qərar almır. Bu siyasət nəticəsində münasibətdən sonrakı 2 il ərzində Azərbaycanın 260-dan çox dinc sakini və hərbi qulluqçusu minaya düşərək həlak olub və ya yaralanıb.

Azərbaycanlı diplomat qeyd edir ki, Ermənistanın bu hərəkatları beynəlxalq hüququn kobud şəkildə pozulmasıdır və məsuliyyət doğurur. Ermənistan mina terrorizminə son qoymalı, bundan çəkinməli, özünün beynəlxalq hüquqa zidd əməlləri ilə vuruşmuş ziyatı ödəməli, zərərçəkənlərə tam təminat təqdim etməli və belə halların təkrarlanmayacağına zəmanət verməlidir.

İnsanların həyatını xilas etmək, regionda sülhü və inkişafı təmin etmək üçün Azərbaycan ərazilərinin minalardan təmizlənməsi üzrə söylərin daha da fəalləşdirilməsi məqsədilə beynəlxalq dəstəyin də artırılması prinsipli əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycan dünyada minalarla ən çox çirkəndirilmiş ölkələrdən biridir. Bütün münasibətdə dövründə Ermənistan Azərbaycanın vaxtilə işğal edilmiş ərazilərdə yüz minlərlə mina və digər partlayıcı qurğular yerləşdirib.

BMT-nin Baş katibinə müraciətdə deyilir ki, bu məruzə Ermənistan tərəfindən Azərbaycan ərazisində piyadalar əleyhinə minaların yerləşdirilməsinin davam etdirilməsinə aydınlıq gətirir. Belə ki, bu yaxınlarda Azərbaycanın Kəlbəcər və Laçın rayonlarında minalardan təmizləmə əməliyyatlarının gedişində aşkar edilmiş piyadalar əleyhinə minalar 2021-ci ildə Ermənistanla istehsal edilmiş və deməli, Ermənistanla Azərbaycan arasında bütün hərbi əməliyyatların dayandırılması barədə 2020-ci il 10 noyabr tarixli üçtərəfli Bəyanat imzalanandan sonra yerləşdirilib. Həmin sənədə əsasən, Ermənistanın üzərinə öz qoşunlarını Azərbaycandan çıxarmaq öhdəliyi qoyulub. Ermənistan tərəfindən Azərbaycan ərazisində piyadalar əleyhinə yeni minalar yerləşdirilməsi onun təcavüzkar siyasətinin davam etdirilməsinə sübutdur.

Məktubda qeyd edilir ki, Ermənistanın bu hərəkatları piyadalar əleyhinə minaların müliki əhəli üçün yaratdığı humanitar təhlükəni daha da artırır. Çünki bu hərəkatlar Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində irimiqyaslı bərpə və yenidənqurma işləri aparılmasına mane olmağa, habelə yüz minlərlə məcburi köçkünün təqribən 30 illik işğaldan və etnik təmizləmələrdən sonra öz doğma yurdlarına qayıtmasına mane olmağa yönəlib.

Məruzədə deyilir ki, cari qeyri-təxmini və texniki müşahidələrə görə, Gəmiş dağı və Sarıbəbə dağlarının əhatə edən 93 kilometrlik ərazidə piyadalar əleyhinə təqribən 40 min mina yerləşdirilmiş təhlükəli sahələr var. Bundan əlavə, bu yaxınlarda Azərbaycanın Daşkəsən rayonunda Ermənistanla istehsal edilmiş PMN-E tipli

piyadalar əleyhinə minalar aşkar edilib. 2020-ci il avqustun 16-dan oktyabrın 6-dək olan müddətdə Daşkəsən, Kəlbəcər və Laçın rayonlarında 3166 ədəd PMN-E tipli piyadalar əleyhinə minalar aşkar edilib. Onlardan 1671-i Laçında, 935-i Kəlbəcərdə, 560-ı Daşkəsəndə tapılıb. Bu fuqasların əksəriyyəti PMN-E tipinə əhəmiyyətli ola bilər, çünki bu minaların aşkar edilməsi və zərərsizləşdirilməsi fuqaslar arasında PMN-2, E-001M və TM-62 tipli minalar da olub.

Bundan əlavə, 2022-ci il oktyabrın 3-də Azərbaycanın Laçın rayonunun Zabux və Sus kəndlərindəki evlərdə və həyətlərdə erməni hərbiçiləri tərəfindən quraşdırılmış mina-tələlər aşkar edilib. PMN-E fuqaslarından ibarət olan bu minalar tələ-məfil vasitəsilə işə salınan əl qumbaraları ilə təchiz olunub. Qeyd etmək lazımdır ki, üçtərəfli Bəyanatın 6-cı bəndində müvafiq olaraq Laçın şəhəri, Zabux və Sus kəndləri 2022-ci il avqustun 26-da Azərbaycanla qaytarılıb. Bu ərazilərdə fəal döyüş əməliyyatları aparılmayıb. Lakin Ermənistan öz qoşunlarını və qanunsuz məskunlaşan insanları çıxarkən orada mina-tələləri qoyub. Bu halda Ermənistanın yeganə məqsədi həmin əraziyə qayıdan dinc azərbaycanlı sakinlərə xəsarət yetirmək olub.

Azərbaycan ərazisində aşkar edilmiş minaların və partlayış təhlükəli əşyaların əksəriyyətinin istehsalçısı Ermənistan mənşəlidir, 1991-ci ildə yaradılmış "Ayk-Meq" MMC-dir. Ermənistanın hərbi sənayesi sahəsində

mühüm rol oynayan bu şirkət paytaxt İrəvanda yerləşir. Şirkətin istehsal etdiyi PMN-E, PMN-2, POMZ-2, OZM-72, MON-50 və PFM-1 tipli piyadalar əleyhinə minalar 2016-cı ildə Ermənistanla keçirilmiş ArmHi-Tec2016 müdafiə sənayesi sərəncamında nümayiş etdirilib.

Məruzədə daha sonra qeyd edilir ki, Ermənistan tərəfindən minaların harada gəldi basdırılması yəni də dinc sakinlərin ölümünə və əziyyət çəkmələrinə gətirib çıxarıb. Son 30 ildə 3336 nəfər (o cümlədən 357 uşaq və 38 qadın) belə minalardan zərər çəkib. 131 hadisə kasetli sursatlarla bağlı olub. 2022-ci il oktyabrın 3-nə olan məlumata görə, üçtərəfli Bəyanat imzalanandan sonra 257 hərbi qulluqçu və müliki şəxs minaya düşüb, nəticədə 44 nəfər ölüb, 213 nəfər, o cümlədən 9 uşaq, 1 qadın və 3 KİV nümayəndəsi yaralanıb.

Erməni hərbiçilər tərəfindən yerləşdirilmiş mina-tələlərlə bağlı 2022-ci ilin avqust ayında Laçın rayonunun yaşayış massivlərində baş vermiş yeni hadisələr əslə şübhə yeri qoymur ki, ermənilərin məqsədi Azərbaycanlı dinc əhəli arasında mümkün qədər çox insan tələfatına səbəb olmaqdır. Ermənistan beynəlxalq təzyiç nəticəsində 2020-ci ilə qədər minalanmış sahələr barədə bəzi məlumatları təqdim edib. Həmin informasiya 390.709 ədəd tənqiləyən və piyadalar əleyhinə yerüstü mina və digər partlayıcı qurğular barədədir. Lakin bu məlumatlar Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş bütün rayonlarının cəmi 5 faizini və Azərbaycanla minatəmizləmə fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi haqqında 2022-ci il dekabr ayı üçün Birlişmiş Millətlər Təşkilatının minatəmizləmə xidməti və inkişaf proqramı tərəfindən hazırlanmış hesabatda əks olunmuş yüksək təhlükəli olması tədiqlənmiş rayonların üçdəbir hissəsindən əhəmiyyətli təhlükəli sahələr barədə, əslində minalanmış sahələr barədə, Er-

mənistan tərəfindən təqdim olunmuş məlumatların yalnız 25 faizə yaxın hissəsi mötəbər olub. Buradan belə nəticə çıxır ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərin yalnız 1,25 faizə yaxın hissəsində minalanmış sahələr barədə məlumatı etibarlı hesab etmək olar.

Yaşar Əliyev qeyd edir ki, Ermənistanın baş naziri loqalanaraq Azərbaycana verilmiş informasiyanın (o vaxta qədər Ermənistan təqribən 200.000 yerüstü mina istehsal edib) Ermənistan tərəfindən yerləşdirilmiş minaların yalnız "cüzü bir hissəsini" təşkil edir. Buna baxmayaraq, Ermənistan minalanmış bütün sahələr barədə informasiyanı açıqlamağa və müvafiq sənədləşdirmə aparılmadan yerləşdirdiyi minaların axtarışında öməkdaşlıq etməyə maraqlı göstərmir. Avropa İttifaqı tərəfindən təyin edilmiş yerüstü minalar üzrə ekspertin Ermənistan tərəfindən yerüstü minalar barədə məlumatın açıqlanmasına yönəlməmiş söyləri heç bir ciddi nəticə verməyib.

Ermənistan tərəfindən Azərbaycan ərazisində piyadalar əleyhinə yeni minalar yerləşdirilməsi Ermənistanın beynəlxalq, o cümlədən üçtərəfli Bəyanatda nəzərdə tutulmuş öhdəliklərinə ziddir. Ermənistan özünün silahlı qüvvələrini Azərbaycan ərazisində tam çıxarmayıb və Azərbaycanla qarşı əməliyyatlara son qoymayıb. Bunun əvəzinə o, Azərbaycan ərazisində istehkamlar qurmağı və hərbi-mühəndis işləri aparmağı, o cümlədən piyadalar əleyhinə çoxsaylı minalar yerləşdirilməsini davam etdirir. Bu hərəkatlar beynəlxalq hüququn, o cümlədən Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və beynəlxalq humanitar hüququn yolverilməz şəkildə pozulmasıdır. Ermənistan buna görə məsuliyyət daşıyır.

Məruzənin sonunda qeyd edilir ki, Ermənistanın belə hərəkatları na regionda sabitliyi xidmət edir, nə də sülhün və öməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinə.

31,5 milyard dollarlıq qarşılıqlı investisiya

Azərbaycanla qarşılıqlı investisiya əlaqələrinin inkişaf dinamikası yüksəlir

Azərbaycan və Türkiyə arasında münasibətlər müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəldikdən sonra, demək olar ki, bütün sahələrdə əlaqələrin daha da inkişafını şahidi oluruq. İki ölkə arasında müxtəlif sahələrdə münasibətlər möhkəmlənir, öməkdaşlıq əlaqələri genişlənir.

Azərbaycan və Türkiyə iqtisadi inkişaf, müsbət dinamika müşahidə edilən müxtəlif sahələrə sarmayə qoyuluşunu stimullaşdırır. Hər iki ölkənin sarmayədarları iqtisadiyyatın gəlirli sahələrinə investisiya qoymağa maraqlı göstərilir. Sıx əlaqələrin, inkişaf edən münasibətlərin nəticəsində Azərbaycan Türkiyə iqtisadiyyatına indiyədək 19,5 milyard ABŞ dolları, Türkiyə isə Azərbaycan iqtisadiyyatına 12 milyard ABŞ dolları həcmində investisiya qoyub.

Hazırda Türkiyədə 2000-ə yaxın Azərbaycan, Azərbaycanla isə 4100-dən çox Türkiyə şirkəti fəaliyyət göstərir. İki ölkənin ticarət dövriyyəsinin illik dəyəri 2016-cı ildə 2,3 milyard dollar olduğu halda, 2021-ci ildə təqribən 5 milyard dollar olub. 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına isə bu rəqəm 4,2 milyard dollar təşkil edib.

İqtisadi ekspert Eldəniz Əmirov qəzetimizə açıqlamasında deyir ki, Azərbaycan və Türkiyə arasında iqtisadi münasibətlər getdikcə genişlənir. Ölkələr arasında ticarət dövriyyəsi də getdikcə artan istiqamətdə davam edir.

Ekspertin sözlərinə görə, Türkiyə Azərbaycanın xarici ticarət tərəfdaşı olaraq ilk üçlükdə qərarlaşmış ölkədir. Bu ölkələr arasında birinin digərinə yatdığı investisiyanın həcmi baxdıqda görürük ki, Azərbaycan kiçik ölkə olmasına baxmayaraq, Türkiyə iqtisadiyyatına daha çox, 20 milyard dollara yaxın yatırım edib.

E.Əmirov vurğulayır ki, Azərbaycanın iqtisadi spektrdə Türkiyə üçün faydalıq göstəricisi daha çoxdur. İqtisadiyyatın hansı sahələrində istiqamətdə sərf olunmasına gəldikdə, Türkiyə tərəfindən Azərbaycan müxtəlif infrastruktur layihələrinə, o cümlədən qeyri-nəqliyyat sektoruna yatırım edilir. Azərbaycan tərəfindən qoyulmuş investisiyalardan böyük həcmi isə daha çox neft emalı sənayesindədir. İqtisadi deyir ki, hazzırda iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsi təxminən 5 milyard dollar civarındadır. Perspektivdə bu məbləğin 15 milyard dollara qədər artırılması planlaşdırılır. Təbii ki, bunun üçün potensial mövcuddur.

E.Əmirov düşünür ki, bu istiqamətdə ciddi işlər görülməlidir: "Eyni zamanda Azərbaycan və Türkiyə arasında logistik imkanların genişləndirilməsi, Zəngəzur dəhlizinin açılması ehtiyac var. Bu dəhliz açılırsa, Naxçıvan üzərindən ölkələr arasında logistik xəttin mövcudluğu potensialı artırılmasına imkan yaradacaq".

Ekspert bildirir ki, Türkiyənin işğaldan azad olunmuş ərazilərimizə böyük investisiya yatırmaq imkanı var. Bu gün türk şirkətləri həmin ərazilərdə investisiya yatırmaq formasında deyil, bilavasitə dövlət büdcəsi hesabına həyata keçirilən layihələrin icrasında podratçı olaraq çalışırlar. Sülh müqaviləsindən sonra türk şirkətlərinin Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə yatırım imkanları genişlənəcək.

Əsmər QARDAŞXANOVA, "Azərbaycan"

Riyakar siyasət, sistemli təxribatlar, antiazərbaycançı mövqe və İslami dəyərlərə hörmətsizlik İranın əsl mahiyyətini göstərir

İslam respublikasından növbəti riyakarlıq

Əvvəlki 1-ci sah.

Xankəndiyə terror-diversiya qrupunun göndərilməsi isə İslam respublikasının növbəti riyakarlığıdır.

Tehran Azərbaycanı Suriya, yaxud Livanla səhv salmamalıdır

Milli Məclisin deputatı Bəhrux Məhərrəmov bildirib ki, İranın Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti nəzarəti altında olan ərazilərə diversiya qrupu göndərilməsi ilə bağlı faktlar bu ölkənin iktidarı və qorxaq siyasi gedişlərinin davamıdır: "Arazboyu hərbi təlimlərlə və Azərbaycanı xəyanətkar çuğulların vasitəsi ilə heç bir nəticə hasil etmədiyi görün İran özünün ən yaxşı bacardığı işə, terrora əl atmalı olub. Sırr deyil ki, İran özlüyündə terror dövlətidir və dünyanın əksər dövlətləri və təşkilatları Tehranı məhz terrorçu qruplaşmalar yetişdirdiyinə, terrorçulara dəstək verdiyinə və dövlət səviyyəsində terror aktları sifariş və realizə etdiyinə görə açıq formada siyahılara salıb, sanksiyalara məruz qoyub.

Əlbəttə, İranın Xankəndiyə terrorçu diversantları göndərməsi bizdə narahatlıq doğurur, amma bu narahatlığımız daha çox Tehran-Bakı münasibətində ziddiyyətlərin dərinləşməsi ilə bağlıdır.

Deputat qeyd edib ki, Azərbaycan İranın göndərdiyi 14 nəfərlik diversiya qrupu-

nun üzvlərinin hər birinin həttə şəxsi məlumatlarına qədər informasiyalarına malikdir: "Informasiya və təhlükəsizlik tədbirləri baxımdan Azərbaycanın xüsusi xidmət orqanları bölgədə əməliyyat şəraitinə nəzarət etməklə hər kəsdən, o cümlədən də İranın təxribatlarından çox öndədir. Tehran Azərbaycanı Suriya, yaxud Livanla səhv salmamalıdır. Fəkinli davranışlarımızın fonunda səbrimiz sinəmasınlar, diversantlar deyil, onları ezam edən əmmaməli terror təşkilatlarını belə əli-qolu bağlı Bakıya gətirmək gücümüz var.

İran başa düşsün ki, Azərbaycana qarşı mövcud ritorikası hazırkı ixtişaşlar fonunda onları nəinki xilas etməyəcək, əksinə, terror dövlətinin çöküşünü sürətləndirəcək.

B.Məhərrəmovun sözlərinə görə, baş verənlər digər tərəfdən Rusiya sülhməramlılarının missiyasından kənar fəaliyyətlərlə məşğul olduğunu, sülh üçün təhdidə çevrilən qeyri-qanuni tədbirlərə şərait yaradıldığını göstərir: "Hesab

edirəm ki, Rusiya Müdafiə Nazirliyi bu məsələyə aydınlıq gətirməlidir. Əks halda Rusiya hərbiçiləri hər kəsdən çox elə Rusiya Prezidentinin imzasına hörmətsizlik etmiş olurlar".

İranın islam təəssübkeşliyindən danışmağa mənəvi haqqı yoxdur

Milli Məclisin deputatı Ceyhun Məmmədov bildirib ki, İranın Qarabağa diversiya qrupu göndərməsi bu ölkənin Azərbaycana qarşı riyakarlığının və düşmənçiliyinin növbəti təzahürüdür: "İran rəsmiləri bir tərəfdən Azərbaycanın İranın üroyu olduğunu bildirir, digər tərəfdən isə Ermənistanla hər cür dəstəklərini davam etdirirlər.

Azərbaycan İranla münasibətləri daim qorumağa çalışsada, cənub qonşumuz hər zaman Ermənistanın yanında olmağı, ona dəstək verməyi üstün tutub. Qarabağa diversiya qrupu göndərməklə özü-

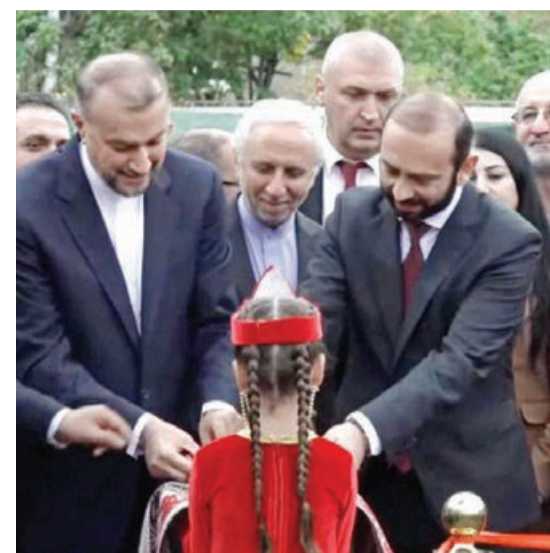
nün müsəlman ölkəsi olduğunu iddia edən İran azərbaycanlıları ermənilərin əli ilə qətlə yetirmək niyyətini göstərir. İran bu gün dünyanın bir çox yerlərində həyata keçirdiyi riyakar siyasətini bölgədə də davam etdirir".

Deputatın sözlərinə görə, İranın əvvəlki addımları, eləcə də müsəlmanları qətlə yetirmək niyyəti ilə Qarabağa diversiya qrupu göndərməsi bir daha göstərir ki, İranın islam adından, islam təəssübkeşliyindən danışmağa heç bir mənəvi haqqı yoxdur: "Bütün bunlardan ölkəmizdəki İran təəssübkeşləri də ciddi nəticə çıxarmalıdır. İranın bizə qarşı heç zaman səmimi olmadığını son baş verən hadisələr də bir daha təsdiq edir. Əgər İran səmimi olsaydı, Ermənistanın deyil, müsəlman ölkəsi olan Azərbaycanın yanında olardı. Biz dinimizi sevirik, hər zaman da sevəcəyik. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan xalqı islama, müsəlmanların birlik və həmrəyliyinə gücləndirilməsinə öz töhfəsini verir və bu, hər zaman da belə davam edəcək".

C.Məmmədov onu da qeyd edib ki, əgər İran rəsmiləri bu çirkin addımlarla Azərbaycanın bölgədə yaratdığı yeni realığı dəyişə biləcəklərini düşünürsə, yanlışdır: "Dövlətimizin mövqeyi hər zaman olduğu kimi prinsipial və qətiyyətlidir".

Nəzrin QARDAŞXANOVA, "Azərbaycan"

Erməni dəyirmanına su tökən İran

Əvvəlki 1-ci sah.

Tehranın təxribatçı əməlləri ifşa olunur

İranın erməni dəyirmanına su tökən mənfur əməllərindən biri də yaxın günlərdə Azərbaycan tərəfindən ifşa olundu. Məlum oldu ki, noyabrın 24-də İranın terror-təxribat qrupunun 14 üzvü qanunsuz olaraq Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti yerləşdirildiyi Azərbaycan ərazilərinə keçib. O da aydın olub ki, həmin şəxslərin 12-si xeyli erməninin yaşadığı Huzistan vilayətinin İze şəhərindədir. Artıq qrup üzvlərinin adları məlum olsa da, həmin şəxslərin sənədlərindəki adlarını saxta olması ehtimalı da yüksəkdir.

Heç şübhəsiz, Laçın yolu ilə qanunsuz olaraq Xankəndiyə gələn "İran vətəndaşları" İran xüsusi xidmət orqanlarının əməkdaşlarıdır və onlar bura məhz Tehran tərəfindən Azərbaycana qarşı hansısa təxribatlar törətmək məqsədilə göndəriliblər.

Sual oluna bilər ki, gərənsən tarixi qonşu və dinibirliyimiz olan bu "İslam" ölkəsinin Azərbaycana qarşı sərgildiyi düşmənçilik siyasətinin, ölkəmizə tükənməz nifrətinin qaynağı nədir? Bəlkə İran elə hesab edir ki, hazırda daxilində baş verən inqilab zamanı özünü "İslam" kimi prinsiplə qətiyyətlidir".

Onların arasında azərbaycanlılar da var. Və o da başqa faktıdır ki, Azərbaycan dövləti azərbaycanlıların əzəlin, tapdanan hüquqlarını qorumağa hər an hazırdır.

Əvvəlki 1-ci sah.

Tehranın təxribatçı əməlləri ifşa olunur

Bir neçə gün əvvəl Bakıda keçirilən "Orta Dəhliz boyunca: siyasət, təhlükəsizlik və iqtisadiyyat" mövzusunda beynəlxalq konfransda Prezident İlham Əliyev bəyan etmişdir ki, biz öz həyat tərzimizi, dünyəvi inkişafımızı, Azərbaycanın və azərbaycanlıların, o cümlədən İrandakı azərbaycanlıların müdafiəsini təmin etmək üçün hər şeyi edəcəyik. Onlar bizim millətin bir parçasıdır.

Elə həmin konfransda Azərbaycan Prezidenti başqa bir məqamda da toxunaraq demişdi: "Biz bütün qonşularımızla sülh və dostluq münasibətləri istəyirik. Eyni zamanda biz həmişə öz ləyaqətimizi, müstəqilliyimizi, həyat tərzimizi müdafiə edəcəyik və heç bir xarici aktora öz standartlarını və iradəsini hökumətimizə və xalqımıza tətbiq etməyə imkan verməyəcəyik".

İranın islamofob davranışı

Ermənistanın ərazi bütövlüyünü özlərinin "qırmızı xətt"i saydıqlarını hər-bər bağıraraq İran rəsmiləri, yüksək vəzifəli şəxsləri çox qorubadır ki, 30 il ərzində bir dəfə də olsun Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarını işğal etməsi, yurdlarını viran qoyması, talaması, yüzminlərlə əhəlisini didərgin salması, vətəndaşlarımızı əsir götürməsi, xalqımıza qarşı soyqırımları törətməsi barədə danışmayıb.

Özünün İslam respublikası olduğunu iddia edən, əslində isə törətdiyi qanlı terror əməlləri ilə anılan İran Ermənistanın Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdakı digər tarixi, mədəni abidələr bir yana, islam irsinə qarşı həyata keçirdiyi vandallıq aktları barədə də heç bir mövqeyi ortaya qoymayıb.

Erməni vəhşiləri tərəfindən tarixi torpaqlarımızda 60-dan çox məscidimiz dağıdılıb, xalqımıza məxsus bu müqəddəs məkanlar təhqir olunaraq onlardan donuz bayrağı daşıyan İran Ermənistanın bu islamofob davranışına, barbarlığına susqunluqla yanaşır. Heç zaman Azərbaycan ərazilərindəki islam irsini özünün "qırmızı xətt"i elan etməyib.

Bu da Azərbaycanın "qırmızı xətt"idir

Azərbaycanın zəfərindən sonra Ermənistanla olan çox cüzi, on kilometrə qədər məsafəni əhatə edən sərhədini "qırmızı xətt"i hesab edərək Azərbaycanla 765 kilometrlik sərhəddə hərbi təlimlər keçirməyə qərar verməsi isə İranın başqa bir siyasi oyunbazlığını, ölkəmizə qarşı düşmən mövqeyini ortaya qoyur.

Amma Azərbaycanın da "öz qırmızı xətt"i var. Azərbaycan milli mənafehlərini təhdid altında qoyan bütün düşmənlərinə, eləcə də ermənipərəst İrana qarşı mübarizə aparmağa və onların layiqli cavablarını verərək yerlərində otuzdurmağa hazırdır.

Necə ki, noyabrın 25-də keçirilən sözügedən beynəlxalq konfransda İranın Azərbaycanla sərhəddə hərbi təlim keçirməsi ilə bağlı Azərbaycan Prezidenti demişdir: "Biz də onlardan qorxmadığımızı nümayiş etdirmək üçün İran sərhədində hərbi təlimlər təşkil etməli olduq. Biz onlara deyirik ki, onlardan qorxmuruq".

Yasəmən MUSAYEVA, "Azərbaycan"

Tehran Azərbaycanı təhdid edə bilməz

Əks təqdirdə qarşılarında soydaşlarımızı görəceklər

El arasında belə bir deyim var: "Düşmənin düşməni, mənim dostumdur". Bu, bir münasibətdir. Həttə belə deyək ki, siyasi mövqeyidir. Bu fikirlər durduğunu və duracağı yerini qəti olaraq istiqamətini müəyyən edir.

İstər-istəməz belə bir sual yaranır: bəs onda düşmənimizin dostu nəyimiz olur? İllərdir ki, Ermənistan bizimlə açıq düşmənçilik edir. Bu düşmənçiliyin nəticəsi olaraq, bir milyona yaxın vətəndaşımız ev-çiyindən didərgin salınaraq olmanın əzabları çəkib, müsibətlər görüb. Ortaqlıqdan qan, insanlığın faciəsi olan Xocalı soyqırımını var...

İllərdir ki, özünü üzde müsəlmanların hamısı, onların müdafiəçisi kimi təqdim etməyə çalışan, qardaşlıqdan dən vurub, 40 milyondan çox soydaşımızın yaşadığı İran iktidarı siyasətini, ermənipərəst mövqeyini açıq-aydın nümayiş etdirir. Atalar gözəl deyib ki, "qonşu paxıl olmasa, bağ çəpəri neylər?" Nə yazıq ki, olduqca belə hiyləgər, məkrli qonşu ilə əhatə olunmuşuq. Ermənistanın vandallığından, barbaqlığından danışımda vandallıqda onlardan da bir qədər də irəli gedən İranın Azərbaycana vurduğu zərbədən, etdikləri riyakarlıqdan danışmaya bilmərik. 1992-1993-cü illərdə İran İnkilabi Keşikçiləri Korpusunun general-mayoru Qasım Süleymaninin Ermənistan ordusu tərəfindən Əsgoran istiqamətində ordumuza qarşı xüsusi əməliyyatlar keçirməsi barədə xəbərlər hələ də ortalıqda doluşmaqdadır. Deməli, Ermənistan İranla birgə işğalçı niyyətlərini birgə həyata keçirib. Hələ bu azmış kimi, Ermənistanın işğal etdikləri ərazilərdə İran "gərənsənlik" edərək sökülmüş işləri aparıb, ev-şiklərini viran qoyub. 30 il ərzində işğal altındakı ərazilərdə erməni və iranlı "işğalçılar" narkoplantasiyalar salaraq ərazilərimizi "ölü" zonaya çeviriblər. Eyni zamanda işğal altındakı ərazilərdən narkotrafik kimi istifadə ediblər. Doğru deyiblər ki, od olmayan yerdən tüstü çıxmaz.

Tüstü deməyək. 2020-ci ildə ordumuz işğal edilmiş torpaqlarımızı azad etmək

məqsədi ilə əks-hücum əməliyyatlarına başlayanda ilk tüstü verən dövlətlər sırasına Fransa və İran oldu. İrandan Ermənistanla silah daşınması, pilotsuz uçuş aparatlarının verilməsi inkar olunmaz faktıdır! Ordumuzun qələbəsini, İranda yaşayan soydaşlarımızın münasibətini gören molla rejimi "işğaldan" keçəndən sonra "Qarabağ müsəlman torpaqlarıdır" kimi bəyanat verməyə məcbur oldu. Amma İran birmənalı olaraq Qarabağ Azərbaycandır demədi. Hələ bu harasıdır? 44 günlük müharibə zamanı İran öz ordusunu ölkəmizin sərhədlərinə toplayıb "təlimlər" keçməyə başladı, silahlar Azərbaycan tərəfə tuşlandı. Düzdür, İranın öz ərazisində, sərhədləri çərçivəsində nə edəcəyini və necə davranacağını müstəqil dövlət kimi özü müəyyənləşdirir. Həttə kiminlə dost, kiminlə düşmən olacağını müəyyən etmək də öz hüququdur. Amma özünü dünyada müsəlmanların hamısı, müdafiəçisi kimi təqdim edib dilə "sionist rejimi" ilə mübarizə aparırıq demələri hərbi təlimlərinin adı şerti olaraq "Arazi keçmə" əməliyyatı adlandırmaları yolverilməzdir. Xatırladaq ki, Ermənistan ordusu üzərində qələbəmizdən sonra İranla sərhədlərimizdə üç dəfə hərbi təlimlər keçirib. Molla rejimi unudur ki, biz İranın təhdid edə biləcəyi ölkə deyilik. 44 günlük müharibədən sonra İran dağlardan Ermənistanla yolk çəkmək haqqında planlar çizirdi... İran Şərqi Zəngəzur dəhlizinin əleyhinə gedir, Ermənistanı silahlandırmaqdan çəkinmir, Ermənistanla konsulluq açır. Amma unudur ki, Ermənistanla birləşib əleyhimizə çirkin siyasət apara bilməz. Buna Cənubi Azərbaycanda yaşayan, dili, adət-ənənəsi bir, illərdir ayrılıq həsrətli çəkn soydaşlarımız da imkan verməz. Əslində İran, molla rejimini qorxudan da elə budur. İllərdir əsarətdə saxladığı 40 milyon insana öz dilərini oxumaq üçün məktəb açmamaları, mədəni muxtariyyət verməmələri, gözlərini qorxudub kölə halına saldıqları böyük bir xalq artıq oyanıb. Qonşuluqda güdrəli bir türk dövləti var. Azərbaycanın güclü olması İrana sərf etmir. Ona

görə də Ermənistanı özünü dost, müttəfiq bilib məkrli siyasət yürüdür. İran yaxşı bilir ki, 1989-cu ildə keçmiş SSRİ zəifləyəndə imperiyanın sərhədlərini ilk olaraq azərbaycanlılar sökdülər. Bunun rəmzi olaraq İranın dekabrın 31-i Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü kimi qeyd edilir. Molla rejimi unutmamalıdır ki, Azərbaycanla qarşı apardıqları bu riyakar siyasət bir olan xalqı daha da yaxınlaşdırır.

Bu gün xalqın etirazı, kütləvi iğtişaşlar, nümayişlər bütün İranı bürüyüb. Bözən insanlar küçələrə üçrəngli zəfər bayrağımızla çıxır, nümayişçilər, bütün azərbaycanlıların mədəni hamisi, türk dünyasının liderlərindən biri İlham Əliyevin portretlərini qaldırırlar. İran rejimi əgər sonunun daha tez çatmasını istəmirsə, Azərbaycana qarşı riyakar siyasətindən əl çəkməlidir.

Elşən QƏNİYEV, "Azərbaycan"

İran erməni terrorçularını dəstəkləməkdə davam edir

1992-ci ilin yazında Monte ilə birlikdə Xocavənddə azərbaycanlı köndlərinin "təlimlənməsi" ilə məşğul olublar.

Həmin il mayın 8-də Şuşanı da məhz İranın vasitəçilik mərhələsində itirdiyimiz yad-daşlardan silinməyib...

Bu günlərdə isə Qarabağ iqtisadi rayonunda müvəqqəti dislokasiya olunmuş Rusiya sülhməramlıları növbəti dəfə öz vəzifələrini pozaraq, 14 nəfər əcnəbinin Azərbaycan ərazisinə keçidini təmin ediblər. Məlumatla görə, İran vətəndaşları olduqları bildirilən diversantlar noyabrın 24-də saat 13:00-14:00 radələrində "Mercedes-Benz" markalı avtomobildə (seriya nömrəsi 34-QA-444) sülhməramlıların postunu rahat şəkildə keçərək Xankəndiyə gəliblər və hazırda da oradadırlar. İranlıların adları da artıq məlumdur: Mohmadi Vahab Mehr Əli, Heydari Abdullah Alah Ram, Mohmadi Darius Avaz, Əmirforzarani Elza Məhəmməd, Fozdar Nader Salahşuri Douraki, Məhəmməd Aref Hüseyn, Almasian Nejad Ebrahim Mohaməd, Mohmadi Abdolhə Mehri Əli, Mohmadi Nəsrullah Mehr Əli, Safari Hosseyin Hatəm, Kuravand

Taxt Kerrot Əlişir Hüseyn, Məhəmməd Omid Mehr Əli, Məhəmməd Muxtar Bar Əhməd, Salahşuri Douraki Kəramət Nader.

Eyni zamanda bu anti-Azərbaycan hərəkatı ilə Rusiya sülhməramlıları bir daha göstərdilər ki, onlar əslində müvəqqəti olaraq "nəzarət etdikləri" əraziyə ümumiyyətlə nəzarət etmirlər. Artıq şübhə yoxdur ki, Azərbaycan topomiyalarının hər gün təhrif edilməsi, mənasız və boş bəyənətlərin yayılması ilə məşğul olan sülhməramlıların ciddi məsuliyyətlə cəlb edilməsinin vaxtı yetişib.

Bildirilir ki, 14 nəfərdən 12-si İranın eyni bölgəsindən - ölkənin cənub-qərbindəki İze şəhərindən gəlib. Qeyd olunur ki, İzenin də daxil olduğu xuzistan bölgəsinin əhəlisinin əksəriyyətini erməni təşkil edir və erməni dili burada danışılan əsas dillərdən biridir. Bəzi məlumatlara görə, bu şəhərdə İran xüsusi xidmət orqanlarının terror təxribatları üzrə ixtisaslaşmış gizli bazası yerləşir.

Bos 14 nəfərlik qrup gizli səfərlə Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinə hansı məqsədlə gəlib? "Caliber.az" xəbər verir ki,

mövcud məlumata görə, iranlılar Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti nəzarətində olan ərazilərdə özlərini çox rahat hiss edən quldurlar üçün təxribat və terror təlimləri keçirmək, həmçinin konkret diversiyalar hazırlamaq üçün göndəriliblər. Bundan əlavə, onların Qarabağda qalan qruplara İran istehsalı olan sursatlardan istifadə etmək üçün təlim keçmələri də bildirilir.

Bundan əvvəl isə Qarabağ iqtisadi rayonuna mütəmadi olaraq bəzi qonşu ölkələrdən silah daşındığı barədə dəfələrlə məlumatlar daxil olub.

Ekspertlərin fikrincə, görünən odur ki, hələ də 44 günlük müharibənin nəticələri ilə barışa bilməyən və bölgədəki nüfuzunu itirməkdə davam edən İran rejimi hazırda müvəqqəti olaraq Rusiya sülhməramlılarının nəzarətində olan ərazini Azərbaycana qarşı terror arenasına çevirmək planı üzərində işləyir. Bu anti-insani planların qarşısını almaq üçün isə təcili olaraq preventiv tədbirlər həyata keçirməklə yanaşı, hamının ayıq-sayıq olması son dərəcə zəruridir.

Rizvan CƏFƏROV, "Azərbaycan"

Fransa Ermənistanın timsalında terroru dəstəkləyir

Fransa beynəlxalq prinsiplərə hörmətsizlik edir

Onların çirkin siyasi aksiyalarının Azərbaycana heç bir təsiri yoxdur

Azərbaycan dövləti müstəqilliyini bərpa etdiyi ilk gündən - xüsusilə Ulu Öndər Heydər Əliyev ikinci dəfə hakimiyyətdə olduğu illərdə dünya dövlətləri ilə münasibətlərin yaxşılaşdırılmasına və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinə böyük önəm vermişdir. Cənab İlham Əliyev də bu siyasəti böyük uzaqgörənliklə həyata keçirir və beynəlxalq aləmdə ölkəmizin qazandı-ğı uğurlar bunu bir daha təsdiqləyir. Azərbaycan Prezidenti Fransa dövləti ilə münasibətlərdə də sağlam mövqedə olmuş və əməkdaşlığın qarşılıqlı, milli mənafeələr zəminində davam etdirilməsinə çalışmışdır.

Halbuki o vaxtlar münasifənin nizamlaşdırılmasına məsul olan bir dövlət kimi Fransa bunu görməli və təcavüzkarla lazımı təsir göstərməli idi. Ancaq Fransa heç nə etmədi, əksinə, Ermənistanı dəstək verdi, bütün hallarda istər işğal, istərsə də müharibə gətirdi 44 gün ərzində Ermənistanın tərəfində olduğunu açıq-aydın nümayiş etdirdi.

Fransanın qanunverici orqanlarında qəbul edilmiş qətnamələr də bu dəstəyin davamıdır. Ancaq bu qətnamələrlə Azərbaycana təsir etmək, onu haqlı mübarizəsindən dayandırmaq, milli maraqlarımızın ziddinə getməyə məcbur etmək mümkün deyildir.

Siyasi əhəmiyyət daşımayan bu sənədlər yalnız Ermənistanı uçuruma yuxaldamağa, Cənubi Qafqazda sülhə və əmin-amanlığa mane olmağa, müharibəni yenidən qızışdırmağa xidmət edir.

Azərbaycan Prezidentinin, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin, xalqımızın və ordumuzun mövqeyi bütün dünyaya bəllidir. Bu, Azərbaycanın bütövlüyü və sərhədlərimizin toxunulmazlığıdır. Azərbaycan xalqı tarixi ədalətli bərpə edib, düşmənin başını əzib, haqqını alıb və bundan sonra da mübarizədən geri çəkilməyəcəkdir. Fransa, Ermənistanı müdafiə edən digər dövlətlər bunu yaxşı bilir. Odur ki, saxta sənədlər qəbul etməklə özlərini aldatmamalıdır.

Onun-bunun ölümdə oyuncağa çevrilən Ermənistan hakimiyyəti isə quru kağızlarla deyil, reallıqla arxalanmalı, düşdüyü vəziyyətdən notice çıxarmalı, erməni xalqını yeni fəlakətlərə sürükləməməlidir. Onlar Azərbaycanın gücünü, qüdrətini dağıdan ermənilər olub və otuz il bu vəhşiliklər davam etdirilib. Çox təəssüflərlə olsun ki, ATOT-in Minsk qrupunun üzvü Fransa heç vaxt bunları görməmiş və lazımı münasibət bildirməmişdir.

Tahir RZAYEV,
Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri

Azərbaycan Avropanın enerji xəritəsini dəyişir

İlham Əliyevin qlobal layihələrinin uğurlarını həzm edə bilməyən Fransanın riyakar siyasəti heç bir nəticə verməyəcək

Əvvəli 1-ci səh.

Azərbaycanın qitədə enerji təhlükəsizliyinin təminatında mühüm rol oynaması ölkə sərhədlərindən kənar, özü də ən yüksək səviyyələrdə etiraf olunmaqdadır. Möhtəməl bəna görədir ki, dünyanın hətta ən qüdrətli dövlətləri belə enerji sahəsində Azərbaycanla əməkdaşlığa xüsusi önəm verməklə yanaşı, bundan, sözün əsl mənasında, qürur hissi keçirdiklərini də açıqlayırlar.

Bu prosesi dəyərləndirən İlham Əliyev deyir ki, Azərbaycanın başladığı və Avropa İttifaqının, o cümlədən tərəfdaşlarımızın dəstəklədiyi layihələr Avropanın enerji xəritəsini tamamilə dəyişir. Çünki Azərbaycan tərəfdaşları ilə birgə Xəzər dənizini Qara dəniz və Aralıq dənizi ilə birləşdirən neft kəməri çəkməklə yeni rekorderlər imza atıb.

Hazırda Rusiya-Ukrayna müharibəsinə görə rəsmi Moskvaya təbii ehtilafın sanksiyaları üzündən Avropanın enerji təminatında əsas ümidi Azərbaycana qalıb. Bu il iyulun 18-də Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında "Azərbaycan Respublikası ilə Avropa Komissiyası tərəfindən təmsil olunan Avropa İttifaqı arasında enerji təvəllükləri haqqında" Memorandumu imzalandı. Bu, bir daha təsdiqlədi ki, Avropanın bu gün Azərbaycan qazına böyük ehtiyacı var.

İlham Əliyevin anlaşma memorandumunu imzalayan Avropa Komissiyasının prezidenti xanım Ursula Fon der Lyayeninin fikirləri də bunu bir daha təsdiqlədi: "İmzaladığımız bizim enerji təvəllüklərimizi daha da gücləndirir. Bizim anlaşma memorandumumuzun üç məqamını vurğulamaq istəyirəm. Birincisi, biz Azərbaycan Avropa İttifaqına təchiz edilən qazın həcmi ikiqat artıracağıq. Bu, artıq Avropa İttifaqı üçün çox vacib təchizat marşrutudur və onun vasitəsilə ildə 8 milyard kubmetr qaz nəql edilir. Biz bir neçə il ərzində onun ötürücülük imkanını 20 milyard kubmetrə çatdıracağıq. Gələcəkdə 12 milyard kubmetr göstəriciyə çatacağıq, beləliklə, Rusiyadan qaz təchizatının həcmi azaldacağıq və Avropanın təchizat təhlükəsizliyinə ciddi töhfə verəcəyik".

Möhtə Avropanın qarşılaşdığı çətin vəziyyətdə Fransa parlamentinin Milli Assambleyasının qəbul etdiyi qətnaməyə ("Azərbaycan qazı və neftinin idxalına qadağa tətbiq edilməsi") nə ad vermək olar?!

Buyan qazı və neftinin idxalına qadağa tətbiq edilməsi" nə ad vermək olar?!

Bir tərəfdə acınacaqlı durumda qalaraq əhalinin elektrik enerjisinin istifadə zamanı israfçılığa yol verməməyi xahiş edən, hətta evdə olarkən işıqları, mavi qazı söndürməyi məsləhət bilən Avropa dövlətləri, digər tərəfdə Azərbaycan qazından imtinaya çağıran fransız parlamentariləri...

Fransa Milli Assambleyasının Azərbaycan qazı qəbul etdiyi qərarəli qətnamə ilə növbədə beynəlxalq hüququn fundamental prinsiplərinə hörmətsizlik, siyasi riyakardlıqdır.

Belə çıxır ki, fransız deputatlar öz xalqının qışda evlərində soyuqdan donmasına razıdır, tək Azərbaycan qazının idxalına qadağa qoyulsun...

Amma görün, İlham Əliyev belə qlobal problemlər dövründə hansı humanist addımlar atıb və bu gün də həmin siyasət davam edir. Həm Qoşulmama Hərəkatının Sədri kiimi, həm də tarixinin ən qüdrətli Azərbaycanın Prezidenti kimi qlobal pandemiya dövründə İlham Əliyevin irəli sürdüyü təklifləri, təşəbbüsləri, etdiyi yardımları sadalamaqla bitirmək olmaz. İlham Əliyevin humanist siyasətinə Avropanın liderləri həsəd aparırlar, onun haqqında səsləndirilən fikirlərdə bunu dəfələrlə etiraf edirlər.

Çox uzağa getməyək, ötən ayın 23-də İlham Əliyevin Serbiyaya səfəri zamanı bu ölkənin Prezidenti Aleksandar Vuçiqin səsləndirdiyi fikirləri diqqət edək: "Prezident Əliyev və Azərbaycan təkə biza münasibətdə yox, hər kəsə münasibətdə etibarlı tərəfdaşdır. Mən Prezident Əliyevə dedim ki, bütün şəffaf protokol məsələlərinə görə bəzi sənədlər imzalanmalı olsa

da, onun sözü bizim üçün yetərli. Çünki biz onun sözünə hər hansı imzadan daha çox inanırıq. O, nəyi deyirsə, mənəm üçün kifayətdir, bilərəm ki, bu, belə də olacaq. Bu, bizim üçün həqiqətən də vacibdir".

Macarıstanın Baş naziri Viktor Orbanın sözlərdəki fikirlərə də nəzər yetirik: "Mən qarşıdaşım Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Çünki Azərbaycan bizim üçün yeganə real şəxsləndirmə şansıdır. Qarşıdaşım İlham Əliyevə həmçinin bizim Azərbaycan üçün "yaşıl enerji"ni Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan əməkdaşlığına gətirmək təşəbbüsümüzü tamamilə dəstəklədiyi üçün təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Mən bu əməkdaşlığa çox ümid bəsləyirəm".

Azərbaycan Prezidenti haqqında həqiqi və xoş sözlər söyləyən liderlərin sayını istənilən qədər artırmaq olar. Bütün bunlar bir daha göstərir ki, İlham Əliyev tam müstəqil siyasət yürüdən, həmçinin sözü, vədinə, prinsiplərinə sadıq olan liderdir. Özünlük dedi ki, sözü imzası qədər keçərlidir.

Amma terrorçu Ermənistan havadarlıq edən, Qafqazda sülhün bərqərar olunmasını istəməyən Emmanuel Makronun növbəti Avropada, heç öz ölkəsində belə hörməti yoxdur. Bunu ölkəsində keçirilən etiraz aksiyaları da təsdiqləyir.

Əlbəttə ki, Fransa parlamentinin bu qərarəli qətnaməsi Avropa İttifaqının üzvü olan digər dövlətlər tərəfindən qəti şəkildə rədd ediləcək və ermənipərəst fransızların qəbul etdikləri kağız parçasının yeri ancaq zibil qutusu olacaq.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

"Dost dosta tən gərək..."

Yaxud qardaş ola bilməyən "bacı"ların ortaq "dəyər"ləri

Tarixdə ilk müstəmləkə imperiyaları Portuqaliya, İspaniya və Hollandiya sayılır. Sonradan İngiltərə və Fransa da onların sırasına qoşulmuşlar. Bas bu imperiyalar işğal etdikləri əraziləri (ölkə və ya dövlət, yaxud xalq yazmıyıq, çünki onlar müstəmləkəçilər üçün yalnız orazi olub) hansı qanunlarla idarə etmişlər? Təəssüf ki, heç bir qanun. Çünki qaliblər kimi, güclülər də mühakimə olunmurlar.

Əvəzində hər imperiya işğal etdiyi ərazilərdə əhalini qoyduğu qaydalara baş əyməyə vadar etmişdir. Bu minvalla formalaşan müstəmləkəçilər oradılar və orada yaşayan xalqı müxtəlif üsullarla hor imperiyanın özündən, yəni ağalardan aşağı tutuldu. Məsələn, XIX əsrin ikinci yarısında Fransa və Böyük Britaniya Afrikada fərqli idarə üsulları tətbiq etdirdilər. Britaniya yerli əhalini daha çox idarəçiliyə cəlb edir, Fransa isə əksinə, metropol modelini üzərində bərbəsa nəzarəti həyata keçirməklə, afrikalılara fransız dilini öyrədir, fransızları Əlcəzairə daşıyırdı. İnsanlar iki yeri - "biz" və "onlar" a bölünmüşdü. Bircinsli idarəçilikdə geniş hüquqlara və imtiyazlara malik idilər. İkincilərin isə qul kimi boyunduruqdan savayı heç nələri yox idi.

Bu gün özünü demokrat kimi bəşəriyyətə sırımaq istəyən Fransa Senatının və Prezidentinin timsalında təxminən 130 illik işğal dövründə Əlcəzairdə 10 milyondan artıq insanın qətlə yetiril-

bunun qoşulmasına sığınan Ermənistan da heç nə olmayıb kimi özlərini dünyaya demokratik dəyərlərin daşıyıcısı kimi sırımağa cəhd edirlər. Əslində, təəccüblənməyə ehtiyac yoxdur. Əgər sən cinayətlərinə göz yumursan, bu, belə də olmalıdır. Nə qədər ki, qatillər və canilər özlərini aydan arı, sudan duru biləcəklər, bu, belə də davam edəcək. 30 illik işğal arxı və tullayan ermənilər bizi harada gəldi işğalçı elan edəcək, fransız xalqı da onlara ziyi tutub, qəm tütəyi ilə nalə çəkəcək.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev müasir dünya düzənində müxtəlif imperiyaların faşist ideologiyasına qarşı söz və əməllərlə döyüşən cəsarətli və dərindən fəhəkkərə malik bir liderdir. Onun erməni faşizminin ordu ilə birlikdə möhüv etməsi, Qafqazda sülhün bərqərarını qaldırması misli görünməmiş gərgin əməyin və yenilməz sərkərdə qüdrətinin nədir. İlham Əliyevin Azərbaycanla əməkdaşlığında zövq alan Makrona Moskvadan, Səmərqənddən, ya da hər hansı başqa ölkənin paytaxtından yox, möhtə Əlcəzairdən cavab verməsi təsadüfi deyildir. Ona işarə idi ki, heç nə unudulmur, heç kimin əməli yaddan çıxmır. Bəşəriyyət "demokratik dəyərlər müdafiəsi" altında dünyada faşist ideolo-

bunun qoşulmasına sığınan Ermənistan da heç nə olmayıb kimi özlərini dünyaya demokratik dəyərlərin daşıyıcısı kimi sırımağa cəhd edirlər. Əslində, təəccüblənməyə ehtiyac yoxdur. Əgər sən cinayətlərinə göz yumursan, bu, belə də olmalıdır. Nə qədər ki, qatillər və canilər özlərini aydan arı, sudan duru biləcəklər, bu, belə də davam edəcək. 30 illik işğal arxı və tullayan ermənilər bizi harada gəldi işğalçı elan edəcək, fransız xalqı da onlara ziyi tutub, qəm tütəyi ilə nalə çəkəcək.

giyasının yenidən boy verib cücərməsinə imkan verməyəcək.

Kiməsə elə gələ bilər ki, Azərbaycan Prezidenti Əlcəzairdən çox uzaq bir keçmişə səyahət etmiş, tarixi bir neçə yüz il geri vərəqləmişdir. Lakin şahid ifadələri qalır axı... Tək birini xatırladıq. Fransız yazıçısı Simona de Povuvar belə yazır: "1954-cü ildən bir fransızlar soyqırımının ortaqı olmuşuq. Sülh yaratmaq bəhanəsi ilə silahlı basqınlar zamanı Əlcəzair əhalisinin bir milyondan çoxunu qətlə yetirdik. Biz bütün kəndləri sakinləri ilə birlikdə yandırdıq, əhalini qırdıq, hətta doğulmamış uşaqları belə ana bətnindən çıxarıb işgəncə ilə öldürdük. Bütün qəbilələr soyuqdan və aclıqdan əziyyət çəkdi, konsentrasiya düşərgələrində epidemiyalardan öldülər". Ümumiyyətlə, həmin tarixə aid bütün faktlar bir-birindən daha dəhşətli və daha tükürpədicidir. Hər 10 ərəb qadın məhbusdan 9-u zorakılığa məruz qalmışdır. Kütləvi zorlamalar fransız qoşunlarının, xüsusən də kənd yerlərindəki əsgərlərin gündüzlük oyləncəsi olmuşdur. Çünki əməliyyat zamanı ələ keçirilən qadınlar qənimət sayılırdı.

Yerli əhali 132 illik işğal ərzində yüksək vəzifələr tuta bilmədi və onlar insan yerinə qoyulmadı. Əlcəzairdə Fransadan köçürülən fransızlara "sütun"lar deyirdilər. "Sütun"lar münbit Əlcəzair torpaqlarının 40 faizinin sahibi idilər. Onların məaşları yerli əlcəzairilərə verilən əməkhaqqından dəfələrlə yüksək idi və s.

Fransada bu gün də ərəblərə üçüncü növ adamlar kimi baxılır və onlar insan yerinə qoyulmadı. Əlcəzairdə Fransadan köçürülən fransızlara "sütun"lar deyirdilər. "Sütun"lar münbit Əlcəzair torpaqlarının 40 faizinin sahibi idilər. Onların məaşları yerli əlcəzairilərə verilən əməkhaqqından dəfələrlə yüksək idi və s.

Bahadır İMANQULİYEV,
"Azərbaycan"

Ermənistan hər vasitə ilə sülh danışıqlarını pozmaq istəyir

44 günlük Vatan müharibəsi zamanı diz çöküb aman diləyən Nikol Paşinyan indi hər vasitə ilə sülh danışıqlarını pozmağa çalışır. Ordumuz tərəfindən 2022-ci ildə başı azılıb tar-mar olan Ermənistan ordusu yeni revanş götürməyə cəhd edir.

Bir neçə gündür ki, Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi Ermənistan ordusunun müxtəlif istiqamətlərdə atəşkəsi pozması barədə məlumat verir. Unutqanlıq şizofreniyanın əlamətləridir. Ermənistan hərbi-siyasi rəhbərliyi də bu xəstəliyə mübtəla olub. İki il əvvəl başlarına gələnlər deyəsən yadlarından çıxıb. Sentyabrın 14-də də eyni ağıllığı etiraf edib sərhədlərimizdə tərribat törətməyə cəhd etmişdilər. Bunun nəticəsi olaraq 146 nəfərin cəsədini tərribat törətdikləri ərazidə qoyub qaçmağa məcbur olmuşdular. Unudurlar ki, delimitasiya olmamış ərazilərdə ilişib qalmış 13 cəsədin qalıqlarını cəmi bir neçə gün əvvəl Ermənistanla vermək üçün "Qırmızı xaç" a təhvil vermishik. Bunlardan dərə götürmək əvəzinə yəne sorsəmə başları özlərinə bəla axtarırlar.

Ermənistanın sərhədlərimizdə tərribat törətməsinin bir səbəbi var: Paşinyan artıq iki ildir ki, ağır məğlub durumda sülh sazışını imzalamamaq üçün yollar arayır. Paşinyan sülh sazışını imzalamamaq üçün öləndən gələndə belə bu istiqamətdə də əsas dayağı Fransada tapıb. Praqada baş tutan görüşdə Paşinyan üçün bir ümid yaranmış oldu. Həmin görüşdə iştirak edən Fransa Prezidenti Makron görüş zamanı Avropa

İttifaqının müşahidə missiyasının Ermənistanla Azərbaycan sərhədində göndərilməsi təklifini verdi. Təbii ki, Azərbaycanın mövqeyi qəti oldu.

Biz yaxşı bilir ki, Avropa İttifaqının müşahidə missiyasının regiona göndərilməsində məqsəd münasifənin tənzimlənməsini prosesini sürətləndirmək və yüngülləşdirmək istiqamətində atılan addım deyil. Bu, daha çox geosiyasi qarşıdurma elementi kimi nəzərdən keçirilir. Paşinyanın da məqsədi bu idi ki, yekun sülh sazışını imzalanmasın. Ona görə də Ermənistanın dili ilə danışan Fransanın Azərbaycanı əleyhinə yönəlmiş hər bir təklifini Ermənistan qəbul edir. Danışıqlar masasında Fransa ilə birlikdə oturmaq istəyi də sülh müqaviləsindən yayınmağa xidmət edir.

Bu səbəbdən də dövlətimizin başçısı qəti olaraq bəyan edib ki, təcavüzkar Ermənistanın qeyri-obyektiv mövqeyini dəstəkləyən Fransa Prezidenti Emmanuel Makron danışıqlar prosesində iştirak edə bilməz. Əli hər yerdən üzülən Nikol Paşinyan və Emmanuel Makron öz ağılları ilə danışıqlar prosesinə təsir göstərmək və ya sülh danışıqlarını pozmaq məqsədilə tez-tez atəşkəsi pozmaqla nəyəsə nail olacaqları düşünülür. Unudurlar ki, sərbəst qədər tünd olsa, öz qabını çatladar. Ermənistan yəne müharibə istərsə, silah dili ilə danışıqlara cəhd etsə, bu dəfə onun sonu olacaq.

Elsən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

REGIONLAR

Çox çəkməyəcək...

"Cənnət görmək istəyən..." Qarabağ və Şərqi Zəngəzura gələcək

Məlum olduğu kimi, Prezident İlham Əliyevin 7 iyul 2021-ci il tarixli fərmanı ilə Azərbaycanın iqtisadi rayonlarının yeni bölgüsü təsdiqlənmişdir. Bu yeniliyin əsas tərəfi ondan ibarət idi ki, əgər sözügedən fərmana-dək ölkə ərazisində 10 iqtisadi rayon mövcud idisə, yeni bölgü ilə onların sayı 14-ə çatdırılmışdır.

İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin icraçı direktorunun müavini Ramil Hüseyn deyir ki, iqtisadi rayonlar üzrə bölgüyə yenidən baxılmasını Azərbaycanın ərazilərinin işğaldan azad edilməsi şərtləndirirdi: "Fərmanda göstərilirdi ki, bu bölgü Qarabağ bölgəsinin sürətli inkişafına xidmət edir. Onun üçün Qarabağ iqtisadi rayonu (Xankəndi şəhəri, Ağcabədi, Ağdam, Bərdə, Füzuli, Xocalı, Xocavənd, Şuşa və Tərtər rayonları) və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu (Cəbrayıl, Kəlbəcər, Qubadlı, Laçın və Zəngilan rayonları) yaradılıb. Çünki Azərbaycan iqtisadiyyatı üç dəfədən çox böyüyüb, iqtisadiyyatın regional və sektoral strukturu dəyişib, habelə Qarabağın iqtisadi döviyyəyə qayıtması və regional kommunikasiyaların, o cümlədən Zəngəzur dəhlizinin açılması perspektivi yeni reallıqlar yaradır". Ekspert onu da vurğulayıb ki, Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunun yaradılması həm də tarixi ədalətin bərpasıdır. Fərmanda da göstərilir ki, Zəngəzur dağ silsiləsi ilə əhatə olunan, Laçın və Kəlbəcərdən Naxçıvana qədər böyük bir ərazini tutan Zəngəzur yaylasının şərqi hissəsində, Ermənistanla sərhəddə yerləşən və eyni coğrafi məkanda, tarixən birlikdə, habelə uzun illər 1861-ci ildə yaradılmış Zəngəzur qəzasının tərkibində olmaları və ənənəvi sosial-iqtisadi, tarixi-mədəni bağlılıqları Zəngilan, Qubadlı, Cəbrayıl, Laçın və Kəlbəcər rayonlarının vahid iqtisadi rayonda birləşdirilməsini zəruri etmişdir. Həmçinin fərmanda Qarabağa vahid yaşayışa var, yəni dağlıq və aralıq ərazilər bir götürülür. Sənəddə qeyd olunduğu kimi, Ağdam, Şuşa, Füzuli, Tərtər, Xocavənd, Xocalı

rayonları və Xankəndi şəhəri, eləcə də Qarabağ bölgəsinə aid olan Ağcabədi və Bərdə rayonları da daxil olmaqla, özünəməxsus zəngin tarixi-mədəni irsə, əsrarəngiz təbiətə malik qədim Qarabağ bölgəsinin bərpası və sürətli inkişafının təmin edilməsi üçün yeni Qarabağ iqtisadi rayonunun da yaradılması vacib idi.

İşğaldan azad edilən ərazilərin sürətlə yenidən qurulması və ölkə iqtisadiyyatına inteqrasiyası, Böyük qayıdışın təmin edilməsi gələcək inkişafın əsasını təşkil edəcək. Həmçinin fərmanda Qarabağ bölgəsinin bərpası və sürətli inkişafının təmin edilməsi üçün yeni Qarabağ iqtisadi rayonunun da yaradılması vacib idi.

edilməsi barədə qanun layihələri də təqdim edilmişdir. Bu layihələr Azərbaycan Prezidentinin "İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsi ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" sərəncamının icrası ilə əlaqədar hazırlanmışdır.

Sənədlərdə göstərilirdi ki, işğaldan azad olunan ərazilərdə fəaliyyət göstərən rezident vergiödəyicilərinin 2023-cü il yanvarın 1-dən etibarən 10 il müddətində mənfəət, əmlak, torpaq və sadələşdirilmiş vergidən, həmçinin siyahıya təsdiq ediləcək istehsalat fəaliyyəti sahələrində fəaliyyət göstərəcək sahibkarlar tərəfindən kəmmal və materialların idxalının əlavə dəyər vergisindən azad edilməsi nəzərdə tutulur. Bununla yanaşı, işğatörülən ərazilərdə işləyən sosial sığorta haqları 2023-cü il yanvarın 1-dən 10 il ərzində dövlət tərəfindən subsidiyalaşdırılacaq. Habelə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə çalışanların vəzifə məaflarına 5 il ərzində 20 faiz məbləğində əlavə, müasir bilik və bacarıqlara malik

mütəxəssislərə bu ərazilərdə 1 il müddətində əmək müqaviləsi bağladığıda vəzifə məaşı həcmində bərabərlik müavinəti verəcək. Qeyd olunan güzəştlərin dəyəri ildə 150 milyon manat məbləğində dəyərləndirilir.

İşğaldan azad edilən və yenidən qurulan bölgələrimizin bərpası üçün dövlət tərəfindən ayrılan məbləğin il-böl artırılması davam edir. Əgər bu məqsədlə 2021-ci ildə dövlət büdcəsindən 2 milyard 200 milyon, 2022-ci ildə 2 milyard 200 milyon manat (ilin birinci yarısında büdcənin gəlirləri artıdığı üçün əlavə 470 milyon manat) vəsait ayrılıbsa, gələcək il bu istiqamətdə büdcədən 3 milyard manat vəsaitin xərclənməsinə nəzərdə tutulub. Bununla yanaşı, işğatörülən ərazilərdə işləyən sosial sığorta haqları 2023-cü il yanvarın 1-dən 10 il ərzində dövlət tərəfindən subsidiyalaşdırılacaq. Habelə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə çalışanların vəzifə məaflarına 5 il ərzində 20 faiz məbləğində əlavə, müasir bilik və bacarıqlara malik

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

Qarabağda su ehtiyatlarının bərpası 100 min hektardan çox sahənin suvarılmasını yaxşılaşdıracaq

İşğaldan azad olunmuş Qarabağ iqtisadi zonasında meliorasiya və su təsərrüfatı sahəsi üzrə tədbirlərin icrasına başlanılıb. İşlərin gerçəkləşməsi üçün müqavilələr bağlanılıb və təmir-bərpa işləri görülür.

Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin sədr müavini Rafiq Aslanov AZƏRTAC-a açıqlamasında Qarabağda görülən işlər barədə məlumat verib. Bildirib ki, əsas su anbarları Sərsəng və Suqovuşandır. Bu su anbarlarından magistral kanallar ayrılır. Həmin su anbarlarından bəndin və kanalların bərpası işlərinə başlanılıb. Bu işlərin gələcək ilin oktyabrında yekunlaşdırılması nəzərdə tutulur.

"Bu su anbarı kompleksinin altında 96 min hektara yaxın suvarılan sahələr mövcuddur ki, bunlar da bir neçə rayonun ərazisində yerləşir. Ağdam rayonu ərazisində yerləşən və tutumu 23 milyon kubmetr olan Xaçınçay su anba-

rının altında isə 7 min hektar suvarılan torpaq mövcuddur və su anbarından 7 kilometr uzunluqda magistral kanal vasitəsilə suyun ötürülməsi həyata keçirilir. Xaçınçay su anbarı ətrafında miniatürizmə işləri həyata keçirilib, texniki-iqtisadi əsaslandırma və layihələndirmə işləri tam yekunlaşdırılıb və müsabiqənin qalibi elan olunaraq tikinti-bərpa işlərinə başlanılıb", - deyir o bildirib.

Suqovuşan və Xaçınçayda bərpa işlərinin də 2023-cü ilin oktyabr ayında yekunlaşması planlaşdırılır.

Rafiq Aslanov deyib ki, Füzuli rayonu ərazisində isə Köndələn çayı üzərində yerləşən 3 su anbarı mövcuddur. Onların da ümumilikdə 16,1 milyon kubmetr tutumu var və su anbarları altında 6200 hektar suvarılan sahələr mövcuddur. Bu anbarlarda da texniki-iqtisadi əsaslandırma, layihə-smeta sənədləri hazırlanıb və işlərə başlanılıb.

Çəltik biçini başa çatıb
Məhsuldarlıq yüksəkdir

Azərbaycanda çəltik biçini başa çatıb. Bu il respublikanın 9 rayonunda çəltik əkinini aparılıb. Çəltik əkinlərinin ümumi sahəsi 3194,25 hektar təşkil edir. 2022-ci ildə ən çox Lənkəran (802,3 ha), Ağdaş (681 ha) və Ucar (678 ha) rayonlarında çəltik əkilib.

Son məlumata görə, sahələrdən 11558 ton məhsul yığılıb. Hazırda çəltik üzrə orta məhsuldarlıq 36,2 sent/ha təşkil edir. Bu, ötən ilin yekun orta məhsuldarlığı göstəricisindən 1,4 sent/ha çoxdur.

Bu il ölkə üzrə 2021-ci ilə nisbətən 858 ton daha çox məhsul istehsal olunub.

Qeyd edək ki, çəltikçilik ölkənin ərzaq təhlükəsizliyi zəncirində önəmli yer tutur və çəltik bitkisi Azərbaycanda ənənəvi becərilən bitki hesab olunur.

Son illər Azərbaycanda çəltikçiliyin inkişafına böyük önəm verilməklə bu sahəyə dövlət dəstəyi daha da gücləndirilib, əkin sahələrinin və məhsul istehsalının artırılması ilə bağlı bir sıra zəruri tədbirlər həyata keçirilib.

Aqrar Subsidiya Şurasının qərarına əsasən, çəltik becərilən sahənin hər hektarına görə, fermerlərə 360 manat əkin subsidiyası verilir.

Bu il ilk dəfə olaraq Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Əkinçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutu tə-

rəfindən çəltiyin yüksək məhsuldar, xəstəlik və zərərvericilərə davamlı sortlarını yaradılması, introduksiyası, yerli şərəitə adaptasiyası və toxumçuluğunun təşkili istiqamətində tədqiqat işlərinə başlanılıb və institutda "Çəltik bitkisinin seleksiyası və becərmə texnologiyası" şöbəsi yaradılıb. Həmçinin çəltiyin seleksiyası və toxumçuluğuna dair tədqiqat işlərinin aparılması üçün Lənkəran rayonu ərazisində lazımi infrastruktur yaradılıb.

2020-ci ildən Əkinçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunda 2020-2024-cü illər üçün çəltiyin seleksiyasına dair təsdiq olunmuş mövzu planına əsasən, Lənkəran bölgəsində seleksiyalı tədqiqatları həyata keçirilir. Lənkərandan hər il 1,0-1,5 hektar sahədə toxumlu məqsədlə "Avanqard" sortunun superelit reproduksiyalı əkinini aparılır və 2,5-3,0 ton elit toxumu istehsal edilərək bölgə fermerlərinə verilir.

Azərbaycan və Türkiyə universitetləri
Qarabağda turizmin inkişafını müzakirə ediblər

Mingəçevir Dövlət Universiteti (MDU) və Ankara Hacı Bayram Veli Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə "Şuşa ili" nə həsr olunan "Qarabağda turizmin davamlı inkişafı: mövcud potensial, əsas hədəflər və Türkiyə təcrübəsi" mövzusunda onlayn konfrans keçirilib.

MDU-dan verilən məlumata görə, konfransda sözügedən universitetlər arasında əməkdaşlığın qurulmasından ötən müddət ərzində həyata keçirilən fəaliyyət müzakirə olunub. Bildirilib ki, bu işbirliyində Qarabağda turizmin inkişafı ilə bağlı birgə elmi tədbirlərin keçirilməsi diqqət mərkəzində saxlanılıb və ənənəyə çevrilib. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamına əsasən 2022-ci ilin ölkəmizdə "Şuşa ili" kimi qeyd olunması və qardaş ölkələrin

universitetlərinin belə əlamətdar tarixi dövrdə birgə konfrans keçirməklə yenidən bir araya gəlməsinin yaxşı hal olduğu vurğulanıb.

Konfransda "Turizmdə davamlılıq və Türkiyənin davamlı turizm hədəfləri", "Dünyada davamlı turizm modelləri və örnəkləri", "Azərbaycanda turizmin davamlı inkişafı: strateji fəaliyyətlər və ana hədəflər" və "Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun davamlı turizm potensialı: mövcud reallıqlar və perspektivlər" mövzusunda məruzələr dinlənilib. Məruzələrdə turizm sahəsində müşahidə olunan global trendlər və təbii edilən qabaqcıl təcrübədən bəhs edilib. Eləcə də yeni turizm destinasiyası kimi Qarabağın mövcud potensialı nəzərdən keçirilib və təkliflər irəli sürülüb.

Lazım QULİYEV,
"Azərbaycan"

Qazaxda məktəb-lisey üçün yeni bina tikilir

"Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nda Qazax rayonu üzrə 11 məktəb binasının əsaslı təmiri və ya tikintisi nəzərdə tutulmuşdur.

Son dövrlər Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə "Yenilənən Azərbaycana yeni məktəb" layihəsi çərçivəsində rayonda Xalq yazıçısı İsmayıl Şıxlının adını daşıyan 1176 şagirdlik Kosalər kənd tam orta məktəbin əsaslı şəkildə yenidən qurulması, Şahnabad Nəsimova adına Sarıvəlli kənd tam orta məktəb üçün 220 şagirdlik yeni binanın inşa olunması, Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən Aydın Məmmədov adına Qaymaqlı kənd tam orta məktəb üçün

180 şagirdlik yeni binanın tikintisi, həmçinin ADA Universitetinin "Bir müəllimin manifesti" layihəsi çərçivəsində milli təhsil sistemimizin başlanğıc nöqtəsi hesab edilən Qazax Müəllimlər Seminariyasının bərpa olunması rayonda təhsil sahəsinə olan yüksək dövlət diqqətinin əyani nümunəsidir.

Bu yaxınlarda isə Qazaxda daha bir təhsil ocağı üçün yeni binanın inşasına başlanmışdır. Prezidentin sərəncamı ilə Qazax şəhər Mehdi Hüseyn adına humanitar və təbiət fənləri üzrə 700 şagirdlik məktəb-lisey üçün tikilən yeni binada işlər sürətlə gedir. Yeni bina 4 korpusdan ibarətdir. Tədris korpusu 4 mərtəbədən, 2 korpus 3 mərtəbədən, idman zalının yerləşməsi korpusu isə 1 mərtəbədən ibarətdir. Kompleksdə geniş, işıqlı sinif, eləcə də kimya, fizika, biologiya laboratoriyası və kompüter otaqları, 172 yerlik yeməxana və 312 yerlik akt zalı inşa olunur. İnşaat işləri çərçivəsində məktəbin qarşısında Mehdi Hüseynin büstü qoyulmuşdur.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

İlə yekun vurulur

Müasir dövrdə bəşəriyyətin ən global problemlərindən biri əhalinin ərzaq məhsulları ilə təminatını ödəməkdir. Bu səbəbdən dünya ölkələri, beynəlxalq qurumlar, xüsusən BMT-nin ərzaq və kənd təsərrüfatı təşkilatı, Dünya Bankı, Kənd Təsərrüfatının inkişafı üzrə Beynəlxalq Fond ərzaq problemi olan ölkələrdə insanların minimum yaşayış kalorisi ilə təminatı üçün müxtəlif tədbirlər görürlər.

Ölkəmizdə isə həyata keçirilən davamlı və sistemli aqrar islahatlar sayəsində kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı və ixracı artır, kənd yerlərində məşğulluq və gəlir ölə etmək imkanları genişlənir. Bunu bizim Lerik rayonunun təmsilində də görmək mümkündür.

Dağlıq ərazidə yerləşən rayonumuzda əkinçilik və heyvandarlıq əhalinin əsas məşğuliyəti sahələridir. 162 yaşayış məntəqəsində 11,4 min hektar əkinəyərli torpaq sahəsi var. Yalnız dəmyə şərəitində əkin-becərsəkdə, bu sahə rayonun iqtisadiyyatında önəmli yer tutur. Odur ki, Prezidentin "Ərzaqlıq buğda ilə özünütəminatına soviyyəsinin yüksəldilməsinə dair bir sıra tədbirlər haqqında" 19 iyul 2022-ci il tarixli fərmanını ölkəmizdə razılıqla qarşılamışlar. Bu fərman taxılçılığın inkişafına güclü stimül vermişdir. Rayonda taxıl istehsalı ilbəil artır. Cari ilin məhsulu üçün rayonda 2 min 699 hektar sahədə buğda və arpa, 165 hektar sahədə çovdar əkilib. Taxıl biçini optimal müddətdə başa çatdırılıb, məhsul itkisiz yığılmışdır. Taxılçılar 6 min 180 ton buğda, 257,3 ton arpa, 321,7 ton çovdar istehsal etmişlər. Buğda üzrə məhsuldarlıq 24, arpa üzrə 20, çovdar üzrə 19,5 sentnerə çatmışdır. Bəzi məhsul istehsalçıları isə hektardan 30 sentnerdən artıq məhsul əldə etmişlər.

Gələcək ilin məhsulu üçün 2 min 800 hektar sahədə payızlıq taxılın əkilməsi

Uğurlarımız da var,
gözləntilərimiz də

nəzərdə tutulmuşdur. Hazırda 3 min 727 hektarda sum aparılmış, 3694 hektar sahədə payızlıq taxıl əkilib. Ondan 3 min 391 hektar buğda, 143 hektar arpa, 160 hektar çovdardır.

Bütün kəndlərimizdə tərəvəz bitkiləri və kartof da əkilir. Bugünəqədər sahələrdən rayon üzrə 22,2 min ton kartof, 2,5 min ton soğan, 584,3 ton sarımsaq, 517,5 ton pomidor, 387 ton xiyar, 369,1 ton kələm yığılmışdır. Məhsuldarlıq da pis deyil, istehsalçılar razıdırlar.

Lerikdə əsas təsərrüfat sahələrindən biri də heyvandarlıqdır. Rayon üzrə ailə, kəndli-fermer və şəxsi təsərrüfatlarda 39 min baş ıribaşlı, 114,1 min baş xırdabaşlı, 2,4 min baş təkürməli heyvan, 174 min baş ev quşları, 20 mindən çox arı ailəsi vardır. Cari ilin 9 ayında diri çəkiddə 2 min 886,9 ton ət, 16 min 75,3 ton süd, 217,5 ton yun və 7 milyon 226 min ədəd yumurta istehsal edilmişdir ki, bunlar da əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə çoxdur.

Heyvanların cins tərkibini dəyişmək üçün rayonumuzda da ayrı-ayrı vətəndaşlar lizinq vasitəsilə cins heyvanları almışlar. Bu iş süni mayalanma yolu ilə də həyata keçirilir. Təkcə cari ilin 9 ayında 453 baş qaramalda süni

mayalanma aparılmış, 414 baş buzov alınmışdır.

Yeri gəlmişkən, heyvandarlıqda qarşılaşdığımız bir problemi qeyd etmək istərdik. Qoyunçuluqla məşğul olan fermerlərimiz heyvanları qişlama zamanı Biləsuvar və Neftçala rayonlarının ərazisində yerləşən qişlaqlara aparırlar. Həmin qiş otaqlarının idarə olunması isə 2006-cı ildən Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə adçıxılacaq qonşu rayonlara verilməmişdir. Bundan istifadə edən Biləsuvar və Neftçala rayon icra hakimiyyətləri son vaxtlar qiş otaqlarından istifadəyə görə fermerlərə bağlanmış icarə müqavilələrinə birtərəfli qaydada xitam verməyə başlamışlar. Nəticəsi o olub ki, fermerlərimiz qoyun-quzularını satmaq məcburiyyətində qalıblar. Buna görə də qoyunların baş sayında azalmalar baş verib. Prosesin qarşısı alınmazsa, rayonumuzda tarixi ənənəsi olan qoyunçuluq inkişafdan qala bilər.

Digər bir problem yunun realizəsi ilə bağlıdır. Təkcə bizim Lerikdə il ərzində orta hesabla 200-220 ton yun istehsal edilir. Bu yunu isə bəzən satmaq mümkün olmur. Əgər rayonumuzda yun qəbulu məntəqəsi və yun emalı müəssisəsi tikilərsə, problem

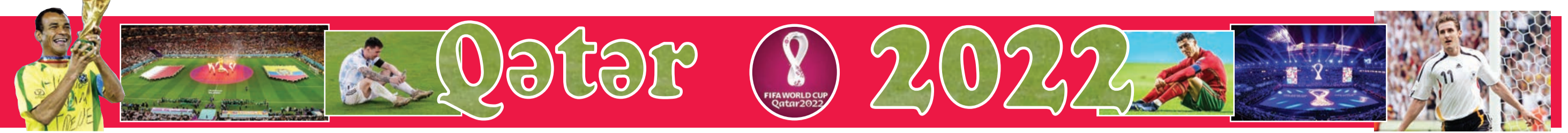
həll edilər, üstəlik, yeni iş yerləri açılar, eyni zamanda vaxtilə 600 nəfərdən çox qadının çalışdığı xalçaçılıq sənətinin fəaliyyəti bərpa olunur.

Rayonumuzda 20 mindən artıq arı ailəsi vardır. Onlardan bir ildə 120-150 ton arasında ekoloji cəhətdən təmiz təbii bal götürülür. Amma bu sahədə də umacağımız var. Məhsulun qəbulu, arıçılıqda istifadə olunan avadanlıqların və dərman preparatlarının satış məntəqələrinin yaradılmasını gözləyirik. Bunlar həyata keçirilərsə, sahənin daha da inkişaf edəcəyi şübhəsizdir.

Veri və Piran kəndlərində 2,5 hektar sahədə özəl istixana salınıb. Burada əsasən pomidor və xiyar becərilir. Rayonumuzda "Lerik Broyler" MMC də fəaliyyət göstərir. Müəssisədə 100 nəfərə yaxın yerli sakin daimi işlə təminat olunub. Müəssisə il ərzində 5,4 milyon cücə, 19,5 min ton toyuq yemi məhsulları, 37,5 min ton toyuq yemi istehsal etmək gücünə malikdir. Amma potensialımız təkcə bunlar da deyil. Sovet hakimiyyəti dövründə Lerikdə 3,5 min hektar üzüm, 470 hektardan çox meyvə bağları, 140 hektar çay plantasiyası, 220 hektardan artıq tütün, 300 hektardan çox tərəvəz və digər bitkilər əkilmiş, ətilik-südlük istiqamətli heyvandarlıq, ixtisaslaşmış qoyunçuluq təsərrüfatları mövcud olmuşdur. Məlum səbəblərdən üzüm bağları, çay plantasiyaları məhv edilərək sıradan çıxmış, mal-qara, heyvandarlıq kompleksləri sökülərək əmlak payı kimi vətəndaşlara verilməmişdir. İndi həmin sahələrin dirçəldilməsinə ehtiyac var.

Lakin başqa ehtiyacımız da mövcuddur. Son zamanlar global istiləşmə ilə əlaqədar rayonumuzda da ərazisində yağıntılar normadan az düşür. Bu isə dəmyə şərəitində əkilən bitkilərin məhsuldarlığına öz təsirini göstərir. O üzündən rayonumuzda da suvarma ilə bağlı layihələrin həyata keçirilməsi ən azından kartofçuluğun, tərəvəzçiliyin, meyvəçiliyin və digər sahələrin inkişafına müsbət təsir göstərirdi.

Mahmud ZAHİDOV,
Lerik Dövlət Aqrar İnkişaf
Mərkəzinin direktoru

Ötən günün nəticələri

1/8 FİNAL

Niderland - ABŞ

3:1

4 dekabr təqvimi

1/8 FİNAL

Fransa - Polşa (19:00)
İngiltərə - Seneqal (23:00)

5 dekabr təqvimi

1/8 FİNAL

Yaponiya - Xorvatiya (19:00)
Braziliya - C.Koreya (23:00)

Təcrübə fərqi

Dünən dünya çempionatında 1/8 final mərhələsinə start verilib. Günün ilk matçında Niderland və ABŞ yığmaları qarşılaşıblar. Cari mundialda A qrupunun qalibi olan Lui van Qalın yətimləri 2 qələbə və 1 heç-heçə ilə 1/8 finala yüksəliblər.

Əvvəlki son üç mundialda bir gümüş və bir bürünc qazanan "narncılar" Qətərə qızıl xəyalı ilə gəldiklərini nümayiş etdiriblər. Qruplarında yalnız bir matçda qalib gələn amerikalılar isə 2 heç-heçəyə imza atıblar.

Yekunda hər iki komandanadan daha təcrübəli olan "narncılar" qələbə qazanıblar. Rəqibini 3:1 hesabı ilə məğlub edən Niderland millisi ilk 1/4 finala çıxan komanda olub.

Qeyd edək ki, Niderlandın beynəlxalq arenada ən böyük uğuru iki dəfə Avropa çempionu olmaqdır. "Uçan hollanclar" 1976-cı və 1988-ci ildə keçirilən yarışları qazanıblar. Komandanın dünya çempionatındakı ən yaxşı göstəricisi isə 2-ci olmaqdır. Bu uğura 1974, 1978 və 2010-cu illərdə yiyələniblər. Niderland Rusiyada baş tutan (2018) son dünya çempionatının final mərhələsində yer almayıb.

Niderlandın heyətinin dəyəri 494,4 milyon avrodur. Komandanın dünya çempionatı oyunlarına Lui Van Qal çıxarılıb. 71 yaşlı mütəxəssis 2021-ci ilin avqustundan millinin sükanı arxasındadır.

Niderlandın ən dəyərlisi oyunçu Matteys de Lixtdir. "Bavariya"da çıxış edən müdafiəçinin qiyməti 70 milyon avrodur. Komandanın heyətində "Barselona"dən Frenki de Yonq, Memfis Depay, "Liverpul"dən Virgil van Dayk, "Mançester Siti"dən Natan Ake kimi ulduz futbolçular yer alır.

Ən dəyərlisi oyunçu Dortmund "Borussiya"sından Covanni Reynadır. Hücumameyilli yarımmüdafiəçinin qiyməti

Niderlandın hazırda ən gənc oyunçusu Devin Renşdir. "Ayaks"da çıxış edən 19 yaşlı vinger ötən ilin sentyabrında yığmaya çağırılıb. Ən yaşlı futbolçu isə Remko Pasverdir. "Ayaks"da forma geyinən qolkiperin 38 yaşı var.

ABŞ milli komandası isə 11 dəfə dünya çempionatlarında iştirak edib. İlk dəfə 1930-cu ildə mundialda yarışan amerikalılar həmin ildə yarımfinala qədər yüksəliblər. Finalçı Argentinaya darmadağın olan (1:6) yığma 3-cü yer uğrunda matçda keçmiş Yuqoslaviyanı məğlub edib. ABŞ 1994-cü ildə mundiala evsahibliyi edib. Həmin il isə milli 1/16 finalda Braziliyaya uduzub - 0:1.

35 milyon avrodur. ABŞ-də "Milan"dan Serjinyo Dest, "Yuventus"dan Ueston Makkenni, "Çelsi"dən Kristian Pulişçi kimi ulduz futbolçular yer alır. Komandanın ən yaşlısı Sen Consondur (33 yaş, qapıcı). Ən gənc isə 19 yaşlı Rikardo Pepidir. ABŞ yığmasının yerli mütəxəssis Qreqq Berhalter çalışdırır. O, 2018-ci ilin dekabrından millinin sükanı arxasındadır.

Rodridən yeni rekord

İspaniya millisinin futbolçusu Rodriqo Herndanes (Rodri) dünya çempionatları tarixində yeni rekord müəyyənləşdirib.

26 yaşlı yarımmüdafiəçi buna qrup mərhələsinin 3-cü turunda Yaponiya ilə matçda (1:2) nail olub. Rodriqonun 215 ötürməsinə 204-ü (94,88 faiz) dəqiq alınıb. Bu isə rekord göstərici deməkdir.

Xatırladaq ki, Rodriqo 2018-ci ildən İspaniya millisinin üzvüdür. Qeyd edək ki, İspaniya Yaponi-

yaya məğlub olsa da, qrup ikincisi kimi 1/8 finala adlayıb. Komanda bu mərhələdə Mərakeş ilə qarşılaşacaq.

Mundialların ən yaşlı futbolçusu

Braziliya millisinin üzvü Dani Alveş yığmada yeni rekordla imza atıb.

O, buna "DÇ-2022"-nin qrup mərhələsinin 3-cü turunda Kamerunla oyunda meydana çıxmaqla nail olub. 39 yaş 210 günlüyündə olan müdafiəçi milli ilə mundiallarda oynayan ən yaşlı futbolçu adını qazanıb. Qeyd edək ki, D.Alveş 2006-cı ildən Braziliya millisinin üzvüdür. Əlavə edək ki, qrup mərhələsinin 2-ci turunda 1/8 finala vəsiqəni təmin edən Braziliya 3-cü turda Kameruna uduzub - 0:1.

Suares FİFA-nı günahlandırdı

Uruqvay millisinin üzvü Luis Suares "DÇ-2022"-nin qrup mərhələsinin 3-cü turunda Qanaya qalib gəldikləri görüşdən (2:0) sonra açıqlama verib. Qolaz saytı xəbər verir ki, o, hakim qərarlarından narazılığını ifadə edib və FİFA-nı günahlandırdı.

Uruqvay Kamerun üzərində qələbəyə baxmayaraq 1/8 finala adlaya bilməyib. Qrupun digər oyununda Cənubi Koreya Portuqaliyanı üstələyib (2:1). Uruqvay qol nisbətində Cənubi Koreyadan geri qalıb və qrupdan çıxmayıb. Luis Suares isə buna görə

FİFA-nı günahlandırdı. 35 yaşlı hücumçu düşünür ki, ötən tur Portuqaliya ilə görüşdə Uruqvayın qapısına penalti tətbiq olunmasaydı, milli pley-offa adlaya bilərdi.

Luis Suares buna görə də FİFA-nın Uruqvay millisinə qarşı olduğunu fikirləşir: "Portuqali-

ya ilə görüşdəki penalti zərbəsi qol fərqi amilinə görə bizə zərər verdi. Eyni şeyi Nunyesin epizodu haqqında da demək olar, amma əks istiqamətdə. FİFA və hakimler komitəsi inanılmaz penaltılar tətbiq etmə qərarlarının nəyə əsaslandığına dair aydın izahat verməlidirlər. Lakin digər tərəfdən Qana ilə oyunda bizə 2 penalti verilmədi. Lakin bu, bəhənə deyil. Belə görünür ki, Uruqvaya daha çox təsir lazımdır. FİFA həmişə bizə qarşıdır".

Prezident millinin uğursuzluğu haqda danışdı

Almaniya Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer "DÇ-2022"-nin pley-off mərhələsinə vəsiqə qazana bilməyən milli komanda haqda danışdı.

Ölkə rəhbəri mundialın çətin keçdiyini bildirdi: "Əziz milli komanda, bizim üçün dünya çempionatı asan keçmədi. Əlbəttə, sizi alqışlamaq istərdik. Dərindən nəfəs almaq, bir az dinləmək və yenidən enerji toplayaraq növbəti turnirə hazırlaşmağın vaxtıdır. Sizə uğurlar arzulayıram!"

Qeyd edək ki, E qrupunu Yaponiya 6 xalla başa vurub. İspaniya ikinci (4 xal), Almaniya üçüncü (4 xal), Kosta-Rika isə sonuncu pillədə

(3 xal) qərarlaşıb. Almaniya top fərqi görə uduzaraq növbəti mərhələyə vəsiqə qazana bilməyib.

Daha bir baş məşqçinin istefası

Qana millisinin baş məşqçisi Otto Addo istefa verib. Bu barədə Qana Futbol Federasiyasının rəsmi saytı məlumat yayıb. 47 yaşlı mütəxəssisin komandası "DÇ-2022"-nin qrup mərhələsinin son turunda Uruqvaya uduzub.

Noticədə Qana yığması H qrupunu 3 xalla sonuncu pillədə başa vurub və mundialda mübarizəni dayandırdı. Bunun ardından Otto Addo vəzifəsindən ayrılıb.

Qeyd edək ki, Otto Addo bu ilin fevralından Qana millisini çalışdırırdı.

Neymar 1/8 finalı buraxa bilər

Braziliya millisinin hücumçusu Neymar "DÇ-2022"-nin 1/8 final mərhələsində Cənubi Koreya ilə keçiriləcək oyunu buraxa bilər.

Bunu yığmanın həkimi Rodriqo Lasmar "Globo Esporthe"yə açıqlamasında bildirdi. O qeyd edib ki, hələ də kollektivlə məşqlərə başlamayan futbolçunun bərpa prosesinin nə qədər çətin olduğunu deyə bilmir.

Qeyd edək ki, "DÇ-2022"-nin 1/8 final mərhələsinin Braziliya - Cənubi Koreya matçı dekabrın 5-də keçiriləcək.

Braziliyanın afrikalılara ilk məğlubiyyəti

Braziliya millisi dünya çempionatları tarixində ilk dəfə Afrika komandasına uduzub.

Bu nəticə qrupun 3-cü turunda Kamerunla oyunda qeydə alınıb. Kamerun millisi Cənubi

Amerika təmsilçisinə 1:0 hesabı ilə qalib gəlib. Buna qədər afrikalılar mundiallarda Braziliya millisi ilə 7 dəfə qarşılaşıb və hamısında məğlub olub.

Qeyd edək ki, qələbəyə baxmayaraq, Kamerun qrupda qalıb. Braziliya isə qrup lideri kimi pley-offa yüksəlib.

Kimmix günahı özlərində görür

Almaniya millisinin yarımmüdafiəçisi Yozua Kimmix yığmanın "DÇ-2022" ilə erkən vıdalaşması barədə fikirlərini bildirib.

O, buna görə İspaniya millisinin günahlandırmağın doğru olmadığını deyib: "Bu, karyeramin ən pis günüdür. Uçuruma düşmək kimidir. İlk oyunda Yaponiyaya uduzmaq pley-offa çıxmaq şansımızı azaltmışdı. Çox gözəl fürsətləri əldən verdik. Biz gözləyir və

ümid edirik ki, İspaniya son turda yaponlara qalib gələcək. Ancaq indi ispanları günahlandırmaq lazım deyil. Həm İspaniyayı, həm də Yaponiyayı məğlub etmək üçün şanslarımız oldu. Kosta-Rika ilə oyunda biz artıq fasiləyə kimi 4 qol vura bilərdik".

Xatırladaq ki, Almaniya millisi qrup mərhələsini 4 xalla 3-cü sırada başa vurub və mübarizəni dayandırdı.

Hazırladı: Elçin CƏFƏROV, "Azərbaycan"

Qol vurub, qovulan ikinci futbolçu

Kamerun yığmasının hücumçusu Vensan Əbubəkr Zinəddin Zidandan sonra dünya çempionatında qol vurub, qırmızı vərəqə alan ikinci futbolçu olub.

Braziliyaya əlavə vaxtda qələbə qolunu vuran Kamerun millisinin kapitanı sevincini qeyd edərkən formasını çıxardığı üçün ikinci sarı vərəqə ilə meydana qovulub.

Xatırladaq ki, Fransa millisinin futbolçusu Zinəddin Zidan "DÇ-2006"-da İtaliya ilə final görüşündə 7-ci dəqiqədə penaltıdan qol vursa da, onun valideynini təhqir edən rəqib müdafiəçi Marko Materatsinin sinəsinə baş zərbəsi endirdiyi üçün qırmızı vərəqə ilə meydana kənarlaşdırılmışdı.

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fondu açıq tender elan edir

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun Aparatında və digər struktur bölmələrində əmək pensiyalarının, sosial müavinətlərin, sosial yardımların, eləcə də ayrı-ayrı kateqoriya şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidenti tərəfindən təyin edilmiş təqaüdlərin və kompensasiyaların ödəniş kartları, habelə zərurət olduğu halda digər ödəniş alətləri və üsulları vasitəsi ilə nağdsız qaydada ödənilməsinə həyata keçirmək məqsədilə göstəriləcək bank xidmətlərinin satın alınması.

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə, texniki imkanlara və təcrübəyə malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar müəyyən edilən məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş Əsas Şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Həsən Bəy Zərdabi, 80 (Əlaqə telefonu: (012) 434-52-59, e-poçt: tender@social.gov.az) ünvanında yerləşən fondun Aparatının inzibati binasından ala bilərlər.

İştirak haqqı: 215,00 (iki yüz on beş) manat

VÖEN: 1300050781

Bank: Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi

H/h: AZ46CTRE00000000000007018504

M/h: AZ41NABZ0136010000000003944

VÖEN: 1401555071

Kod: 210005

SWIFT: CTREAZ22

Büdcə gəlirlərinin təsnifat kodu: -142330

Büdcə səviyyəsinin kodu: -4

"Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun (bundan sonra - Qanun) 29.4-cü maddəsinə əsasən tenderdə iştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Tenderdə iştirak etmək üçün tələb olunan sənədlər:

- İddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə, bank lisenziyası (sənədin əslisi və ya notarial qaydada təsdiqlənmiş surəti) və rəkvizitləri;
- Tender təklifi (tekliflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (tender təklifinin təminatının qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü çox olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər məcburi ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin, habelə son bir il ərzində (fəaliyyəti nəzərdə tutulmuş müddət nəzərə alınmadan) vergi ödəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməsinə dair öhdəliklərinin mövcud olub-olmadığına dair məlumat (sənədin əslisi və ya notarial qaydada təsdiqlənmiş surəti); 01.09.2022-ci il tarixindən sonra alınmış arayış qəbul ediləcəkdir;

5. İddiaçının son bir illik fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti (2021-ci il üzrə);

6. İddiaçının son bir illik maliyyə vəziyyəti birləşdirilmiş (konsolid edilmiş) maliyyə hesabatlarına dair müstəqil auditorun hesabatı;

7. Satınalma müqaviləsinin icrasını təmin etmək üçün müvafiq sahədə peşəkariyyətin, təcrübəsinin, texniki imkanlarının, işçi qüvvəsinin, idarəetmə strukturu, etibarlılığının olması barədə təsdiqedicilik sənəd (malgöndərən (podratçı) tərəfindən hazırlanır);

8. Satınalma müqaviləsinin bağlamaq səlahiyyətinin olması (malgöndərən (podratçının) kommersiya qurumunun dövlət reyestrindən çıxarışın və vergi uçuğunda olduğu təsdiq edən sənəd (notarial təsdiq edilmiş));

9. İri sahibkarlıq meyarına uyğun olması barədə məlumat (Dövlət Statistika Komitəsinin alınmalıdır); 10.05.2022-ci il tarixindən sonra alınmış arayış qəbul ediləcəkdir;

10. Öz əmlakından sərbəst və məhdudiyətsiz istifadə etmək imkanı, habelə ödəmə qabiliyyəti olması (uçotda olduğu vergi orqanından alınmalıdır. Sənədin əslisi və ya notarial qaydada təsdiqlənmiş surəti); 01.09.2022-ci il tarixindən sonra alınmış arayış qəbul ediləcəkdir;

11. Müflis elan olunmaması, əmlak üzərinə həbs qoyulmaması, ödənişə yönəlməmiş girovun olmaması, məhkəmənin qərarı ilə kommersiya fəaliyyəti dayandırılmış şaxs olmaması barədə məlumat;

12. Satınalma prosedurlarının başlanmasından əvvəlki 5 il ərzində özlərinin, habelə işlərin idarə edənlərinin, qulluqçularının peşakar fəaliyyətləri, yaxud satınalma müqaviləsinin bağlanması üçün ixtisas göstəricilərini yanlış göstərmələri ilə əlaqədar cinayətə görə məhkum olunmaması, yaxud onların müvafiq peşə fəaliyyətləri ilə məşğul olmasında məhkəmə qərarında qadağan edilməsinə barədə məlumat (malgöndərən (podratçı) Daxili İşlər Nazirliyindən və ya "ASAN xidmət" mərkəzlərindən (məhkumluq ilə bağlı arayış) alır; 01.09.2022-ci il tarixindən sonra alınmış arayış qəbul ediləcəkdir.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (notarial qaydada təsdiq olunmuş surətləri) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). Tender proseduru qanuna uyğun keçiriləcəkdir. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə dair sənədləri 12.01.2023-cü il saat 17:00-a qədər, tender təklifi və bank təminatını möhürlənmiş ikiqat zərflərdə 23.01.2023-cü il saat 17:00-a qədər Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Həsən Bəy Zərdabi, 80 ünvanında yerləşən fondun Aparatının inzibati binasından təqdim etməlidirlər. Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır. İddiaçıların təkliflərinin açılışı 24.01.2023-cü il saat 17:00-da Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Həsən Bəy Zərdabi, 80 ünvanında yerləşən fondun Aparatının inzibati binasında Tender komissiyasının iştirakı ilə aparılacaqdır. Açılışda iddiaçıların səlahiyyəti nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"Azərbaycan" qəzetinə
abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır.
Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıyı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik -124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) **manat**
6 aylıq - 62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) **manat**
3 aylıq - 31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) **manat**

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz,
(012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fondu açıq tender elan edir

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun Aparatında əməkhaqların, dövlət icbari sənəti sığortası üzrə sığorta ödənişlərinin və digər struktur bölmələrində əməkhaqların, əmək pensiyalarının, sosial müavinətlərin, sosial yardımların, eləcə də ayrı-ayrı kateqoriya şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidenti tərəfindən təyin edilmiş təqaüdlərin və kompensasiyaların ödəniş kartları, habelə zərurət olduğu halda digər ödəniş alətləri və üsulları vasitəsi ilə nağdsız qaydada ödənilməsinə həyata keçirmək məqsədilə göstəriləcək bank xidmətlərinin satın alınması.

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə, texniki imkanlara və təcrübəyə malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar müəyyən edilən məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş Əsas Şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Həsən Bəy Zərdabi, 80 (Əlaqə telefonu: (012) 434-52-59, e-poçt: tender@social.gov.az) ünvanında yerləşən fondun Aparatının inzibati binasından ala bilərlər.

İştirak haqqı: 215,00 (iki yüz on beş) manat

VÖEN: 1300050781

Bank: Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi

H/h: AZ46CTRE00000000000007018504

M/h: AZ41NABZ0136010000000003944

VÖEN: 1401555071

Kod: 210005

SWIFT: CTREAZ22

Büdcə gəlirlərinin təsnifat kodu: -142330

Büdcə səviyyəsinin kodu: -4

"Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun (bundan sonra - Qanun) 29.4-cü maddəsinə əsasən tenderdə iştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Tenderdə iştirak etmək üçün tələb olunan sənədlər:

- İddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə, bank lisenziyası (sənədin əslisi və ya notarial qaydada təsdiqlənmiş surəti) və rəkvizitləri;
- Tender təklifi (tekliflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (tender təklifinin təminatının qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü çox olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər məcburi ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin, habelə son bir il ərzində (fəaliyyəti nəzərdə tutulmuş müddət nəzərə alınmadan) vergi ödəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməsinə dair öhdəliklərinin mövcud olub-olmadığına dair məlumat (sənədin əslisi və ya notarial qaydada təsdiqlənmiş surəti); 01.09.2022-ci il tarixindən sonra alınmış arayış qəbul ediləcəkdir;

daşıdıqları insanların mobilliyi necə təmin olunacaq? İctimai nəqliyyatın hazırkı vəziyyətini nəzərə alaraq deyirəm ki, bu sualın cavabı yoxdur. Ona görə də inzibətçilik yolu ilə kimsə taksilərin sayını azaltmağa qalxa, problemlər ortaya çıxacaq. İnsanların mobilliyi təmin olunmamaq. Yeni taksilərin fəaliyyətini inzibati yolla azaltmaq mümkün deyil".

Ekspert vurğulayır ki, taksilərin sayının azaldılmasına yeganə yolu ictimai nəqliyyatın inkişaf etdirilməsidir: "Bu olarsa, görcüyük ki, taksidən istifadə edənlərin sayı azalır".

Hərəkət axınlarında edilən lazımsız maneərlər qəzaların sayını artırır

Yol-nəqliyyat hadisələrinə daha çox taksilərin səbəb olması ilə bağlı fikrə münasibət bildirən Ə.Hüseynov söyləyib ki, taksilərin icra etdiyi sifarişlərin sayı çox olduğuna görə təbii ki, yol-nəqliyyat hadisələrinin sayı da artıb. "Nəzərə alaq ki, taksidə sürücülərin öksəriyyətinə xüsusi təlim keçilmir, onların taksidə sürücüsü kimi hazırlıq səviyyəsi yetərincə deyil və üstəlik, taksidə fəaliyyəti ilə məşğul olmanın şərtləri də çox çətindir. Aqrəqorlar, sözlən həqiqi mənasında, taksidə sürücülərini istismar edirlər. Onları elə şərtlər daxilində xidmətə qoşurlar ki, həmin taksidə sürücüsü üç il ərzində 10, 12, 14, bəzən hətta 16 saat işləməli olur ki, özəl şirkətin irəli sürdüyü şərtləri ödəsin. Bu şərtləri ödəmə üçün o, yuxusuz qalar, yorğun olur, həmçinin çoxlu sifariş götürmək üçün yol hərəkəti qaydalarını pozur. Belə deyək, taksidə sürücüsü hərəkət axınlarında lazımsız maneərlər edir və nəticədə qəzaların sayı artır".

Ekspert qeyd edib ki, sadalananlar, əslində, taksidə sayının çoxluğundan yox, taksidə sürücülərinin hazırkı fəaliyyət şəraitindən, onlara nəzarət olunmamasından irəli gəlir.

Ə.Hüseynov həmçinin fərdi maşınların və taksilərin yollarda çox olmasının tıxaclarla gətirib çıxardığını bildirib.

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

40 min taksi - çoxalan qəzalar, artan tıxaclar

Paytaxtda sıxlığın aradan qaldırılması üçün taksidə fəaliyyəti ilə bağlı müəyyən təkliflər var

"Bakıda taksidə kimi fəaliyyət göstərən nəqliyyat vasitələrinin sayı həddindən çoxdur. Azərbaycanda təxminən 40 min taksidə olduğunu və bunun 28 mininin Bakıda daimi və ya epizodik olaraq taksidə fəaliyyətində istifadə olunan minik avtomobillərinin sayı 60 minin üzərindədir. Ölkəmizin digər şəhər və rayonlarında fəaliyyət göstərən taksiləri də hesablasaq, bu rəqəm daha da yüksələcək".

Ekspertin sözlərinə görə, əhalinin mobilliyini ictimai nəqliyyatın yerinə yetirə bilmədiyi üçün taksidə fəaliyyətinə ehtiyac artır: "İctimai nəqliyyatın hərəkətliyi yetərincə olmayanda mobilliyi təmin etmək üçün başqa vasitələr axtarılır. Bu zaman da fərdi maşınlardan, bu olmaqdır isə taksilərdən istifadə olunur".

"Pandemiya dövründə ictimai nəqliyyatın fəaliyyəti dayandırıldı, metro uzun müddət fəaliyyət göstərmədi, ona görə də əhalinin mobilliyi ehtiyaclarını gözləndirən taksidə xidmətlərini genişləndirdilər" deyən Ə.Hüseynov bildirib ki, hazırda taksidə xidmətləri pandemiya dövründəki həmin genişləndirilmiş vəziyyətdə qalır.

Nəqliyyat eksperti söyləyib ki, taksilərin sayının çox olması həm də bu xidmətə əhalinin ehtiyacı olduğunu göstərir: "Bos taksiləri kvotaya salsaq, azaltsaq, onların

Taksilərin fəaliyyətini inzibati yolla azaltmaq mümkün deyil

"Azərbaycan"ın suallarını cavablandırın nəqliyyat üzrə ekspert Ərşad Hüseynov bildirib ki, taksilərin real sayı açıqlanan rəqəmdən daha çoxdur: "Təkcə Bakıda daimi və ya epizodik olaraq taksidə fəaliyyətində istifadə olunan minik avtomobillərinin sayı 60 minin üzərindədir. Ölkəmizin digər şəhər və rayonlarında fəaliyyət göstərən taksiləri də hesablasaq, bu rəqəm daha da yüksələcək".

Ekspertin sözlərinə görə, əhalinin mobilliyini ictimai nəqliyyatın yerinə yetirə bilmədiyi üçün taksidə fəaliyyətinə ehtiyac artır: "İctimai nəqliyyatın hərəkətliyi yetərincə olmayanda mobilliyi təmin etmək üçün başqa vasitələr axtarılır. Bu zaman da fərdi maşınlardan, bu olmaqdır isə taksilərdən istifadə olunur".

"Pandemiya dövründə ictimai nəqliyyatın fəaliyyəti dayandırıldı, metro uzun müddət fəaliyyət göstərmədi, ona görə də əhalinin mobilliyi ehtiyaclarını gözləndirən taksidə xidmətlərini genişləndirdilər" deyən Ə.Hüseynov bildirib ki, hazırda taksidə xidmətləri pandemiya dövründəki həmin genişləndirilmiş vəziyyətdə qalır.

Nəqliyyat eksperti söyləyib ki, taksilərin sayının çox olması həm də bu xidmətə əhalinin ehtiyacı olduğunu göstərir: "Bos taksiləri kvotaya salsaq, azaltsaq, onların

"DOST" xidmətləri işğaldan azad olunmuş rayonlara gedir

Düşmən işğalından azad olunmuş rayonlarımızda sürətli infrastruktur layihələri həyata keçirilir. Yeni yollar çəkilir, körpülər salınır, məktəblər inşa edilir. Bir sözlə, hər kəs üzünə düşən işi icra etməyə çalışır. Eyni zamanda işğaldan azad olunmuş rayonlarda bütün sosial xidmət strukturları da bərpa edilir.

İllərdir yurdundan didərgin düşmüş Zəngilan rayonunun Ağal kənd sakinləri artıq öz dedə-baba torpaqlarında "ağillər kənd"də qələbəmizin möcüzəsini yaşayırlar. Hazırda doğma yurd yerlərinə qayıdan əhalinin aktiv məşğulluq tədbirləri ilə əhatə olunması prioritet fəaliyyət istiqamətlərindən biridir. Zəngilan rayonunun Ağal kəndində artıq sakinlərin aktiv məşğulluq proqramlarına, o cümlədən özüni-məşğulluq proqramına cəlb edilməsi sahəsində ilk mühüm addımlar atılır. İnsanların sosial problemlərdən kənar qayğısız

yaşamaları üçün hər cür şərait yaradılıb, yeni iş yerləri açılıb, istehsal müəssisələri fəaliyyətə başlayıb.

Prezident İlham Əliyevin 16 noyabr 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıdış dair I Dövlət Proqramı" çərçivəsində həmin ərazilərdə sosial sahədə dövlət xidmətlərinin müasir infrastrukturunun qurulması da təmin olunacaq. Belə ki, həmin ərazilərdə "DOST" xidmətləri şəbəkəsi ilə əhatə olunacaq.

Proqramın tədbirlər planına əsasən, 2023-2026-cı illərdə Cəbrayıl rayonunda regional "DOST" mərkəzi, 7 rayon və şəhərdə (Ağdam, Füzuli, Zəngilan, Qubadlı, Kəlbəcər, Laçın və Şuşa) "DOST" filialları yaradılacaq.

Bu da işğaldan azad edilmiş ərazilərin əhəlinə əmək, məşğulluq, sosial müda-

fio, əlillik və reabilitasiya sahələrində, o cümlədən vahid əlaqələndirmə mərkəzi üzrə xidmətlərin "bir pəncərə"dən, müasir və şəffaf, çevik, vətəndaş rəhatlığı və məmnunluğu prinsipi əsasında təqdim olunmasına şərait yaradacaq. İşğaldan azad edilmiş bölgələrimizdə "DOST" xidmətlərinin qurulması istiqamətində ilk addım kimi 2022-ci ilin may ayında Zəngilan Ağal kəndində ilk "Smart DOST" xidmət məntəqəsi istifadəyə verilib. Həmin bölgələrimizdə peşə hazırlığı və reabilitasiya infrastrukturuna da qurulacaq. I Dövlət Proqramı çərçivəsində 2023-2026-cı illərdə Cəbrayıl rayonunda Peşə Hazırlığı Mərkəzinin, Kəlbəcər rayonunda əlilliyi olan şəxslər üçün Reabilitasiya Mərkəzinin yaradılması da nəzərdə tutulub.

Elsən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

"Azərbaycan" qəzeti redaksiyasının kollektivi iş yoldaşları Rəşad Baxşəliyevə əzizi

ELMİRA XANIMIN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərindən hüznə başsağlığı verir.

Şəki Apellyasiya Məhkəməsinin kollektivi Şəki Apellyasiya Məhkəməsinin Cinayət Kollegiyasının sədri Akif Eyvazova bibisi

MUĞABƏR EYVAZOVANIN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərindən hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan
AZ 1073, Bakı şəhəri, Məhəmməd Nəbi prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail: secretary@azerbaijan-news.az az.reklam@mail.ru azerbaijan-news@mail.ru www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavinləri - 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39,
Məsul katib - 539-43-23,
Məsul katib müavinləri - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,
Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68
Humandır siyasət şöbəsi - 538-56-60
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-26, 538-31-11,
Fotolillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Mühasibatlıq - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb nəşr olunan, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-də çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sənədlərlə bərabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir
Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 6484
Sifariş 3388
Qiyməti 40 qəpik